

Disney

ESTEREOTIPS DE LA DONA EN EL MÓN DISNEY

Pseudònim: Tessa

2n Batxillerat

Curs 2020/2021

Àfrica López Chacón

ÍNDIX

1. Resum	2
2. Introducció	3
2.1. Motivació.....	4
2.2. Objectius.....	4
2.3. Metodologia	5
2.4. Dificultats i limitacions.....	6
2.5. Agraïments	6
3. Marc teòric	8
3.1. Què és la franquícia de Disney?	8
3.2. Walt Disney i la creació de Walt Disney Company	8
3.3. La franquícia de princeses.....	11
3.4. Disney, fantasia o estereotips?.....	12
3.5. Estereotips i rols de gènere	13
3.6. La representació de les dones en les pel·lícules d'animació	15
3.7. Disney com a mitjà educatiu?.....	18
3.8. La cultura Disney en el present.....	19
4. Marc pràctic.....	20
4.1. Justificació de l'elecció de les pel·lícules.....	20
4.2. Anàlisi de les pel·lícules.....	21
4.2.1. <i>Blancaneu i els set nans</i>	21
4.2.2. <i>La Sireneta</i>	26
4.2.3. <i>Vaiana</i>	33
4.3. Enquestes.....	37
4.4. Conclusió de les enquestes realitzades.....	53
5. Conclusions finals.....	54
6. Bibliografia i webgrafia.....	56
7. Annexos.....	58

1. Resum

Castellà:

Seguramente a lo largo de los años, y sobre todo en tu infancia, has disfrutado de las películas de Disney, pero, ¿Alguna vez te has cuestionado el papel de la mujer en dichas películas? En este trabajo vengo a mostrarte la evolución del rol femenino en las animaciones de la franquicia Disney, la cual en sus inicios empezó siendo solo una sombra del sexo masculino, mostrándonos un modelo de mujer débil y sumiso al hombre, y como ha ido evolucionando hasta convertirse en alguien valiente y poderoso, poniéndose a la misma altura del hombre y mostrando una mujer más real e inspiradora para todas las niñas del mundo. También podrás observar qué opinan las mujeres sobre esto, si Disney las ha hecho sentir identificadas con los personajes femeninos o simplemente ha conseguido que ellas se sientan incomprendidas.

Anglés:

Surely over the years, and especially in your childhood, you have enjoyed Disney films, but have you ever wondered about the role of women in those films? In this work I come to show you the evolution of the female role in the animations of the Disney franchise, as in its beginnings it began as just a shadow of the male sex, showing us a model of a weak and submissive woman to man, and how it has evolved to become in someone brave and powerful, putting herself on the same level as the man and showing a more real and inspiring woman for all the girls in the world. You can also see what women think about this, if Disney has made them feel identified with the female characters or has simply made her feel misunderstood.

2. Introducció

L'humà és un ésser que viu en societat, el qual aprèn i consolida el seu pensament gràcies a tots els elements que el rodegen i a partir de les seves vivències. Des de la nostra infantesa extraïem l'aprenentatge de diferents factors, com per exemple la família, l'escola i sobretot de la televisió.

A partir de la creació de la televisió, aquesta es va convertir en un mitjà de divulgació d'informació gairebé mundial, que els nens i nenes absorbien de manera significativa per ells, formant d'aquesta forma el seu pensament sobre el món i sobre com han de ser les situacions quotidianes que viuran en el seu dia a dia.

Els més petits de la casa són exposats cada dia a films d'animació que porten una gran quantitat d'anys reproduint-se a les nostres pantalles, com per exemple els clàssics de la factoria Disney, els quals han estat adaptats a la seva època de creació, produint i propagant rols de gènere, valors socials i estereotips al llarg del temps, consolidant una forma de visió de tot el que els envolta.

El gènere femení és el que ha patit més a causa dels films d'animació Disney, aquests han creat una visió en l'actualitat errònia de la dona, però en aquest últim segle això està començant a canviar.

Des dels inicis d'aquesta franquícia la dona ha estat marcada per múltiples estereotips, no obstant, això ha començat a canviar en les últimes pel·lícules estrenades per Disney, mostrant com per fi el sexe femení és lliure, autosuficient i pot tenir veu i decisions pròpies.

Aquesta evolució en el rol de la dona s'ha pogut observar clarament des dels clàssics Disney estrenats el 1937, començant per la pel·lícula de *Blancaneu i els set nans*, fins als films actuals com *Vaiana*, del 2016. Mostrant cada vegada més el paper important del gènere femení en la societat actual.

2.1. Motivació

Al principi no tenia clar cap a on volia enfocar el meu treball de recerca. Observava els meus companys, tots escollien temes molt tècnics, dignes de ser un treball d'un estudiant de batxillerat, però jo no em sentia còmoda amb cap d'aquests temes.

Tenia moltes idees al cap, però cap m'acabava de convèncer, fins que un dia tot em va quedar clar. Un dels meus professors va estar parlant amb mi i ell va ser el que em va ajudar a decidir cap a on enfocaria el meu treball de recerca. Només em va fer una pregunta: *Què t'agrada fer?*, jo li vaig respondre que no tenia res en particular que m'agrades exclusivament, però sí que m'encantava mirar pel·lícules de Disney, aleshores em va motivar a fer-lo sobre això.

Abans pensava que un treball de recerca hauria d'estar enfocat a un tema al nivell d'un alumne de batxillerat, tècnic i de caràcter científic, però tenia una idea totalment equivocada, el tema ha de tractar sobre alguna cosa que t'agradi o et sigui interessant esbrinar i sobretot ha de motivar-te a treballar, i aquest tema sí que em motivava. Per aquest motiu vaig decidir enfocar el meu treball en la factoria Disney i gràcies a l'ajuda de la meva tutora del treball de recerca vam acotar el treball, enfocant-lo en els estereotips que havia creat aquesta franquícia sobre la dona.

Un treball relacionat amb la factoria creadora de les pel·lícules d'animació que tant em van fascinar durant la meva infantesa, i que avui dia ho segueixen fent, combinat amb el paper de la dona, un àmbit en el qual sempre he estat molt interessada. Era el tema perfecte per a mi.

2.2. Objectius

Amb la realització del meu treball pretenc arribar als següents objectius:

- Esbrinar si els estereotips de la dona que trobem a les pel·lícules de Disney s'han anat repetint al llarg de la història.
- Veure com reacciona el públic, al qual van dirigides aquestes pel·lícules d'animació, avui dia davant d'aquests estereotips.

2.3. Metodologia

Per poder realitzar aquest treball he buscat la informació en diverses pàgines web i cal destacar que l'he anat contrastant per tal que sigui fiable. A part també he extret la informació de llibres pertanyents a la Filmoteca de Catalunya, situada a Barcelona.

Primerament he buscat informació sobre la franquícia de Walt Disney per tal d'introduir el treball i seguidament he cercat informació sobre els estereotips que es poden identificar en aquestes pel·lícules d'animació. Cal dir que els llocs web que he fet servir el podreu trobar a la webgrafia d'aquest treball, i pel que fa a els llibres utilitzats, es poden trobar a la bibliografia.

Per un altra banda he analitzat tres pel·lícules de Disney, per tal d'identificar els estereotips integrats en aquests films i també per mostrar l'evolució d'ells.

També he realitzat unes enquestes que m'han permet observar si la gent és conscient d'aquests estereotips i, al mateix temps, observar si hi ha hagut una evolució en el pensament sobre com es veu representada la dona. Per veure això de forma més clara he realitzat dos tipus d'enquestes, una per nenes de primària, entre 5è i 6è, i un altre per noies i dones d'entre divuit i més de quaranta-cinc, per tal de tenir una visió més clara del que volia arribar a saber. Cal destacar que les enquestes es responien de forma anònima i constaven d'algunes preguntes d'opció a, b o c, i de respostes obertes, per tal de donar més llibertat d'idees i saber què pensen realment (si se senten identificades amb el personatge, si creuen que les protagonistes representen el gènere femení...).

Els resultats els he analitzat i per acabar he fet un apartat de conclusions on està recopilada la informació més important del treball i una webgrafia i bibliografia on es recullen tots els llocs d'on he aconseguit la informació.

2.4. Dificultats i limitacions

A l'hora de realitzar el meu treball de recerca vaig tenir certes dificultats i limitacions. Primerament vaig haver d'acotar el tema del meu treball, perquè no fos tan extens i d'aquesta manera fos més concret. Després de molt rumiar vaig arribar a la conclusió d'enfocar-lo en la temàtica dels estereotips, arribant al tema actual, els estereotips de la dona al món Disney. Això em va ocupar més temps del que m'esperava, provocant-me endarreriment a l'hora de començar la recerca d'informació, però amb molt esforç vaig poder posar-me al dia.

També se'm va dificultar el fet de començar a realitzar el treball de recerca, ja que era una cosa completament nova per mi, mai havia fet un treball com aquest, però gràcies a les indicacions de la meva tutora assignada vaig aconseguir portar el treball per bon camí.

Al mateix temps em vaig topar amb diverses limitacions en la recerca d'informació, a causa del fet que aquest tema no està molt tractat en llibres físics, més aviat em vaig haver de guiar per informació en línia. Finalment després de molta cerca una biblioteca de Barcelona tenia llibres perfectes pel meu treball, aquest lloc era la Filmoteca de Catalunya. Més tard les limitacions per la pandèmia van provocar que em fos impossible anar a buscar el llibre per mi mateixa, però després de moure uns fils un familiar me'l va poder anar a buscar i me'l va lliurar perquè pogués seguir realitzant el meu treball.

2.5. Agraïments

Vull agrair als meus amics, a la meva família i a la meva parella per haver estat al meu costat durant tot el procés de creació del meu treball, animant-me a seguir endavant, donant-me suport quan més ho necessitava i guiant-me quan em trobava perduda. Sobretot vull agrair a la meva tieta, Núria Serra, per tot el que ha fet per mi durant aquest procés, ja que ella ha sigut una de les persones que ha aconseguit que la meva recerca fos tot un èxit.

Tots ells han sigut un pilar essencial per mi durant tots els mesos en els quals he estat treballant en aquest projecte, sense els quals m'hagués enfonsat amb tot l'estrès que portava a sobre.

També haig d'agrair a la meva tutora del treball de recerca, Àfrica López Chacón, per haver-me ajudat en la producció d'aquest treball, portant-me per molt bon camí, i també a les noies de la Filmoteca de Catalunya, les quals m'han proporcionat tota la informació que necessitava per la meva recerca, ja que em vaig posar en contacte varies vegades amb elles, per correus o mitjançant videotrucades, i també van ser de gran ajuda a l'hora d'acotar el meu treball.

També vull donar el meu agraïment a les escoles de Mas prats, Les Ferreries i La Roureda, les quals m'han ajudat amb la recopilació d'informació de les enquestes, fent que les seves alumnes de 5è i 6è responguessin el meu qüestionari.

Estic molt agraïda amb tots ells, ja que han fet possible aquest treball que té reflectit tot el meu esforç i que amaga tot el suport que m'han brindat.

3. Marc teòric

3.1. Què és la franquícia Disney?

The Walt Disney Company, també coneguda simplement com a Disney, és la companyia de mitjans de comunicació i entreteniment més gran del món, amb uns ingressos anuals de 30.000 milions de dòlars. Aquesta companyia gestiona divuit parcs d'atraccions, trenta-nou hotels, vuit estudis cinematogràfics, onze canals de televisió per cable i un terrestre (la cadena ABC). Avui dia continuen produint llargmetratges d'animació, a un ritme aproximat d'un per any. A més, el maig de 2006 The Walt Disney Company va adquirir els estudis d'animació Pixar.

En l'actualitat és pràcticament impossible no conèixer aquesta gran indústria, tots en algun moment de les nostres vides hem vist les seves pel·lícules i hem estat captivats per elles, però, com va aconseguir Disney aquesta fama mundial? Com ha estat capaç de créixer tant per deixar marcades les generacions de nens i nenes del món? The Walt Disney Company ha demostrat ser, per dir-ho així, un model a seguir per a una gran quantitat de gent, essent més influent per als més petits de la casa. Certament, aquest fet ha comportat que les seves pel·lícules marquin d'una manera inimaginable a la societat en general. A través de les seves històries han delimitat els estereotips de l'home i la dona, sent més notoris en el gènere femení.

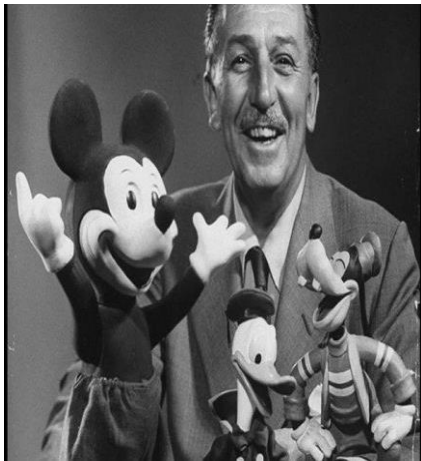
Han passat bastants anys des de la creació d'aquesta franquícia i de l'aparició d'aquests estereotips, però en l'actualitat aquests segueixen influint a milions de persones i condicionant, en certa manera, les seves vides.

3.2. Walt Disney i la creació de The Walt Disney Company

El creador de The Walt Disney Company, Walt Disney, va néixer el 5 de desembre de 1901 a Chicago, va ser productor, director, guionista i animador.

Al 1922 va crear Laugh-O-Gram Films, companyia dedicada plenament a l'animació de contes de fades i relats per a nens. Tot i que els seus curts van aconseguir una

fama moderada a Kansas City, la companyia va haver de tancar al juny de 1923, ja que les despeses de producció excedien els ingressos. Descoratjat, Disney es va traslladar a Hollywood on en 1923 va començar a produir dibuixos animats al costat del seu germà Roy O. Disney. Allà van crear el famós ratolí Mickey Mouse, que amb el temps seria l'emblema de l'anomenada Factoria Disney. Després que s'ajuntés amb el seu germà per treballar, va sorgir la companyia Disney Brothers 'Studio, el 16 d'octubre de 1923. Dos anys més tard, al 1925 a causa de la gran insistència per part de Walt, la companyia va ser canviada de nom a Walt Disney Studio.

Imatge 1: Walt Disney amb els seus personatges més emblemàtics.¹

A partir d'aquest moment aquesta nova companyia va començar a produir una infinitat d'obres meravelloses que perduren en la memòria de milions de persones fins al dia d'avui. Cap als anys trenta, Disney ja era una companyia d'animació amb unes bases ben establertes. Posteriorment van començar a aparèixer un per un els personatges Disney més emblemàtics: Pluto al 1930, Goofy al 1932 i l'Ànec Donald al 1934. L'any 1937 va realitzar el primer llargmetratge de dibuixos animats de la història, *Blancaneu i els set nans*, a qui després va seguir *Pinotxo* (1940), *Fantasia* (1941) i *Bambi* (1942).

Mentre que durant els anys 50 i 60 Walt Disney Productions passava a ser una de les majors productores cinematogràfiques, Disney intentava mantenir el control més gran artístic possible. La companyia va abordar la publicació de literatura infantil i còmics, la majoria d'ells protagonitzats pels seus personatges, l'ànec Donald i el gos Pluto. Posteriorment en el món de cinema s'estrenarien pel·lícules com "*L'illa del tresor*", "*Robin Hood*" o "*Mary Poppins*", totes elles amb actors reals. En animació, arribarien produccions inoblidables com "*Peter Pan*", "*Aladdin*", "*El rei lleó*" o "*Pocahontas*". Totes aquestes creacions el van portar a ser la persona que més nombre de Premis Oscar ha rebut (un total de 32).

¹ Imatge 1 extreta de: <https://medium.com/piggomx/los-secreto-que-todos-deber%C3%A1n-saber-de-walt-disney-36c6c447f990>

Cal ressaltar que en la dècada de 1950 Disney va expandir el seu negoci cap als parcs d'atraccions i el 1955 va obrir Disneyland a Anaheim, Califòrnia. Deu anys més tard va començar la construcció d'un segon parc temàtic, Disney World, aquest anava a ser un nou tipus de ciutat, el "Prototip experimental de ciutat del demà". L'objectiu del nou parc era donar a la gent l'esperança de viure un futur utòpic, però Disney va morir abans que el parc estigués acabat per culpa d'un càncer de pulmó el desembre de 1966, ja que havia sigut fumador durant tota la seva vida.

Sobre Walt, aquesta persona amb una gran ment i imaginació, que va crear tot aquest món d'animació dels quals seguim gaudint actualment, podem destacar que en privat era un home tímid, autocrític i insegur, però va desenvolupar una imatge pública de personatge càlid i extravertit. Era perfeccionista i esperava que els que treballaven amb ell donessin sempre el millor de cada un. Encara que de vegades se li ha titllat de racista o antisemita, molts dels que el van conèixer ho han desmentit. La seva reputació va canviar en els anys posteriors a la seva mort, i així va passar de ser vist com algú que fomentava els valors patriòtics del seu país a un clar representant de l'imperialisme nord-americà. No obstant això, segueix sent una figura important en la història de cinema d'animació i de la cultura dels Estats Units, on és considerat una icona cultural nacional.

Les seves creacions cinematogràfiques continuen sent vistes i adaptades, l'estudi del cinema que va fundar i que porta el seu nom segueix mantenint alts estàndards en la seva producció d'entreteniment popular i els parcs d'atraccions de Disney han crescut en grandària i nombre per atreure visitants de nombrosos països.

De totes les obres que va crear aquesta gran franquícia des del seu començament, la més destacada i la més valorada per les més petites és la relacionada amb les princeses, aquestes que ens van captivar amb les seves històries i les seves vides utòpiques. Malgrat el seu aspecte tan inocu i que tant delecta, amaguen una quantitat inimaginable d'estereotips sobre el sexe femení, causats per les èpoques en què van ser concebudes i per les "ments tancades", en general, de les persones d'aquells temps. A simple vista aquestes inofensives animacions han marcat a la dona d'una manera impensable, posicionant el gènere femení molt per sota del masculí.

Aquesta secció de Disney és la que es tractarà en aquest treball, la desigualtat projectada a partir de les representacions d'aquestes princeses.

3.3. La franquícia de princeses Disney

Disney Princess o també anomenada Princess Line és una franquícia de The Walt Disney Company. Aquesta part tan reeixida de Disney va ser creada pel cap de Disney Consumer Products, Andy Mooney, president de la secció de productes de consum, a la fi dels anys noranta. La franquícia s'enfoca en una línia de dones heroïnes fictícies que han aparegut en diversos llargmetratges de Disney. Actualment compta amb onze dones protagonistes de deu pel·lícules diferents de Walt Disney Animation Studios i una pel·lícula de Pixar. Aquestes princeses són reals de naixement, reals per casament o considerades "princeses" a causa de la seva representació d'heroisme en la pel·lícula en la qual apareixen.

És important ressaltar que a l'inici de la franquícia Mooney va posar una regla que s'ha complert fins ara. En les il·lustracions o els productes les princeses mai mantindrien contacte les unes amb les altres. Aquesta regla es va posar per tal que no es tingués la percepció que "estiguessin juntes en el mateix univers" i per poder mantenir els clàssics "intactes". Cadascuna tenia el seu "món", en el qual no hi tenien cabuda les altres princeses.

La franquícia va ser llançada al mercat l'any 2001 i va ser un rotund èxit. Va recaptar ni més ni menys una quantitat de 300 milions a l'any, augmentant els beneficis de manera considerable any rere any.

Totes les pel·lícules de les princeses són contes de fantasia que encanten a simple vista i fascinen amb els seus colors i els mons "ideals" d'aquestes, però a causa d'aquesta fascinació no es tenen en compte tots els estereotips que han creat aquests audiovisuals tan populars, ja que aquestes pel·lícules han marcat la infància de moltes generacions, aconseguint crear falses expectatives en la societat que avui dia coneixem, a part de transmetre una imatge de la dona poc o gens real i condicionant-les a un model de comportament completament erroni.

3.4. Disney, fantasia o estereotips?

Les pel·lícules de la franquícia Disney estan enfocades en un món fantàstic replet d'innocència i felicitat. Aquestes són dirigides a un públic bastant ampli, tant adults com infants, però sent els més petits un dels consumidors principals d'aquests films d'animació. El que poden semblar pel·lícules simplement inofensives, estan repletes d'ideals conservadors, pertanyents a l'època original de les seves primeres produccions, definint uns productes cinematogràfics posteriors.

Encara que l'objectiu de Disney sigui principalment entretenir, aquestes mostren indirectament temes importants a base de metàfores o a través dels personatges i de les seves accions, per tal d'inculcar als infants els valors tradicionals de l'època, com: el respecte a l'autoritat, la jerarquització social, la família tradicional, la ideologia patriarcal, diferències racials i la desigualtat de classe. En aquest sentit, l'estereotip més evident en aquestes pel·lícules d'animació és el rol de la dona, mostrada com una persona submissa i obedient. La seva principal i única funció és cuidar de la casa i de la família. És cert que en algunes ocasions el personatge femení mostra aspiracions, però aquestes són reduïdes a causa de l'amor per l'home. Retraten a les dones com persones que es preocupen per ser atractives abans que intel·ligents, ja que això últim no agradava anteriorment. Com a resultat d'aquest fet el paper femení quedava dividit en dues parts: dona malvada o innocent.

Imatge 2: Representació de la principal tasca de les dones a les pel·lícules d'animació Disney.²

Mentrestant la figura de l'home encara es troba centrada en el prototip d'heroi, amb l'objectiu de la resolució dels conflictes mitjançant la força i la violència.

² Imatge 2, amb els personatges d'Aurora, Blancaneu i Ventafocs, extreta de: <https://hombresmujeresyfeminismo.wordpress.com/2012/04/18/la-mujer-en-las-peliculas-de-disney-de-blancanieves-a-mulan/>

Per un altre costat, es realitzen distincions de raça i de classes socials, sent aquells personatges d'ètnia diferent de la blanca, retratats com dolents o ignorants, amb finalitat de burla. També són automàticament vinculats a una classe baixa.

Aquesta jerarquia no només s'estableix en els personatges humans, sinó també en animals amb actituds terrenals. La jerarquia dels animals s'estableix segons la cadena alimentària, amb els carnívors en la part superior i els herbívors en la inferior.

3.5. Estereotips i rols de gènere a Disney

L'estereotip és un concepte, idea o model d'imatge que se li atribueix a les persones o grups socials, és a dir, són impressions, prejudicis i etiquetes creades de manera generalitzada. Regularment els estereotips es basen en prejudicis que la societat estableix segons la seva ideologia sobre un model de conducta o característiques físiques establertes, però aquestes poden anar canviant amb el pas del temps.

Molts d'aquests estereotips són inculcats des d'una edat molt primerenca, encara que això pot succeir per molts factors, un dels més destacats és a causa dels mitjans de comunicació, pel fet que els més petits acostumen a imitar el comportament vist a la televisió o en altres àmbits, i un dels que ha influït majoritàriament ha estat Disney, sobretot amb les princeses creades per aquesta companyia que han marcat estereotips de gènere, que són aquelles idees o creences de la societat relacionades amb quin és o quin hauria de ser el paper dels homes i les dones, aquests no tenen cap justificació científica o demogràfica i, en general, es dicten sense cap base sòlida.

Imatge 3: Demostració de com es representen en Disney els dos gèneres.³

Pel que fa als estereotips de gènere, en l'àmbit social cal destacar que els homes se'ls vinculen qualitats com la valentia, el caràcter dominant, la racionalitat, la fortalesa o l'eficàcia, entre d'altres. Alhora, la figura femenina es lliga amb la fragilitat, la inestabilitat, la submissió, la dependència, la manca de control de si mateixa, la passivitat o la frivolitat. Aquests substantius que "defineixen" les dones es van fer més sòlids en la societat després de l'aparició d'aquestes princeses, les quals van

³ Imatge 3, amb els personatges de Gastón i Blancaneu, extreta de:
<https://www.hobbyconsolas.com/reportajes/top-chicosdisney-ii-57647> i
<https://www.pinterest.es/pin/762375043154627622/>

remarcar les qualitats anteriorment nomenades i les van mostrar al món com a veritables, és a dir, donant a entendre que totes les dones han de comportar-se o ser d'aquesta manera.

El model vinculat al sexe femení més promogut a Disney és el d'una dona amb una bellesa extrema i enamoradissa, capaç de canviar la seva vida per aconseguir el seu príncep, encara que això signifiqui renunciar als seus somnis i éssers estimats.

És cert que les princeses en algun punt de la pel·lícula mostren rebel·lia (no totes), però això no canvia el fet que els personatges masculins són els dominants i els que acaben definint la vida i el paper de la protagonista, la qual sempre girarà entorn del matrimoni.

Totes aquestes pel·lícules d'animació que han influït i han estat presents en la infància d'algunes generacions, també ha marcat la societat de forma gairebé immutable amb la seva gran quantitat de visions errònies sobre el sexe femení.

Un dels estereotips més freqüents al començament d'aquesta gran franquícia va ser la imatge d'una dona submissa i fidel a l'home en tots els sentits, també transmet el concepte d'una dona que compleix les expectatives relacionades amb el manteniment domèstic mentre l'home és la figura treballadora. A part d'això algunes de les seves pel·lícules, com la *Sireneta* i *Pocahontas*, donen a entendre que la dona ha de ser capaç d'abandonar tot el que alguna vegada va estimar (com la seva família) per dedicar-se completament a l'home que "completarà" la seva vida.

Sovint hem sentit dir que pel fet que els creadors dels films clàssics d'animació de la franquícia Disney eren homes, les idees, les bromes i el tipus d'humor que es mostra és propi dels homes. Lamentablement, l'humor que apareix en aquestes pel·lícules és marcadament masculista. Però, això no és del tot cert.

Els relats patien una adaptació ajustant-se a l'època de la seva creació, la qual encara perdura. Tradicionalment en les històries hi ha una presentació del protagonista principal, el qual es troba en una situació compromesa i ha de ser rescatat o s'allibera ell mateix, això depenent del sexe. En les pel·lícules de Disney les dones no se salven

elles mateixes, si no que es limiten a cantar. A més les seves històries es veuen adornades per episodis paral·lels protagonitzats per animals o personatges còmics. Es tracta de personatges complementaris bastant divertits, que deixaran empremta en el film i serviran perquè la pel·lícula no caigui en la reiteració i en l'avorriment, els nans de Blancaneu serien un clar exemple d'aquest fet.

Seguint la mateixa ideologia que els relats tradicionals, en els quals Disney es trobava còmode, trobarem uns rols de gènere molt ben definits que relacionen les dones amb l'àmbit domèstic i la maternitat, mentre que els homes són associats amb el poder, la força física i l'acció. Sovint se segueix un mateix esquema consistent, en què la noia bonica és tancada i oprimida, i dependrà del príncep per poder ser salvada. Els objectius de les històries sempre seran la felicitat heterosexual i el matrimoni. No hi ha un altre tipus de desenvolupament en els personatges, aquests són totalment plans. Cal ressaltar que els bons i dolents sempre es troben clarament senyalitzats i mai canvien de bàndol.

Jack Zipes, un important professor alemany, va pronunciar unes paraules relacionades amb l'anteriorment nomenat: *“No existeix desenvolupament perquè els personatges són estereotips, ordenats segons la domesticació de la imaginació. La domesticació està en relació amb la colonització, vist que les idees i tipus són retratats com a models de comportament que han de ser emulats, exportant-se a través de les pantalles com un model a seguir. El que és bo per a Disney sembla que és bo pel món”*. D'aquesta manera es pot concloure dient que Disney, a partir de l'afirmació de Zipes, manipula les ments dels seus espectadors a partir de les seves necessitats, o això diuen experts com Ramon Breu, un destacat escriptor i professor de secundària.

3.6. La representació de les dones en les pel·lícules d'animació Disney

Els dibuixants de la factoria Disney prenen com a model persones reals o una molt determinada tipologia física de moda. Per a les primeres pel·lícules creades per aquesta franquícia es van triar models de ballarines de ballet clàssic. Per això, les protagonistes femenines com Blancaneus o la Ventafocs tenen una manera de moure's similar a la de ballarines quan caminen amb la punta dels peus i adopten

Imatge 4: Pintura d'una Ballarina clàssica, realitzada per Oswald Richter entre 1861 i 1937.⁴

posicions corporals molt ben estudiades prèviament pels dibuixants. També compten amb colls allargats, pell blanca, constitució prima, amb els cabells llargs, faccions delicades i són molt joves.

No obstant això, en els films més moderns s'ha abandonat l'estètica de ballarina clàssica.

En les últimes pel·lícules les protagonistes posseeixen una bellesa menys sofisticada, més mundana, però la majoria pròximes a la bellesa gairebé anorèxica.

Pel que fa a les protagonistes negatives, com madrastrès, germanastres i bruixes entre d'altres, són totalment pèrfides, sense cap mostra d'humanitat. Caminen de taló i dobleguen de forma exagerada els genolls. Moltes no són maques, el que fa unir lletjor amb maldat. Aquestes dones malvades són vanitoses, van carregades de joies i de maquillatge.

Les dones de Disney, a més, apareixen com a éssers més propers a la natura, mentre que els homes es dediquen a qüestions més socials i professionals. En films com *Blancaneu*, *Ventafocs* o *La bella dorment* els animals ajuden a les protagonistes en les seves tasques domèstiques, i fins i tot els ocells les acompanyen en els seus cants. Aquestes protagonistes femenines del Disney clàssic apareixen sovint dependents de la figura del pare (Ariel de *La Sireneta* és un clar exemple), de la qual es volen independitzar per, probablement, estar sota la figura d'un marit, com a objectiu final de la història del seu relat.

El món de Disney es presenta davant els nens i nenes més petits com un enlluernador festival de color, música i diversió, poblat d'éssers animats que amb les seves històries es transformaran en punts de referència per actuar i relacionar-se.

Moltes de les protagonistes femenines segueixen l'exitós esquema que es va seguir en 1937 amb *Blancaneu*. En gran part dels relats la protagonista femenina es troba en una situació de risc i és salvada pel protagonista masculí. Se'ns en ve a dir que les noies no són capaces de solucionar els seus problemes i a més els encanta que siguin els nois, els anomenats prínceps blaus, els que les salvin i les portin a la felicitat.

⁴ Imatge 4, pintura realitzada per Oswald Richter entre 1861 i 1937 a Alemanya, extreta de: <https://www.pinterest.es/pin/371547037981247067/>

Mai són autosuficients. Sempre dependents. Si un heroi masculí no apareix, les noies estan condemnades al patiment i el dolor.

D'altra banda, aquestes protagonistes femenines dels relats Disney exhibeixen un determinat model estètic: guapes i progressivament més primes. La qual cosa està en contradicció amb un dels lemes més destacats de Disney, "la bellesa és a l'interior", declarat en la pel·lícula de *La bella i la bèstia*. Els personatges femenins negatius, en canvi, són lletjos i, sovint, obesos. Les noies protagonistes demostren una gran tendència, gairebé obsessiva, en formar una família, mentre que les dones intel·ligents i independents que apareixen en els films de Disney són retratades com les malvades vilanes. Aquests són els models de feminitat que presenta Disney.

Imatge 5: Representació de la diferència d'aspecte físic entre els dolents i els bons a les pel·lícules de Disney.⁵

Per cert, de què treballen les protagonistes femenines del món de Disney? Quins interessos tenen? Les protagonistes no solen tenir una professió o un ofici definit, tant si són personatges femenins o masculins, a excepció de la Bella (de *La bella i la bèstia*) que, a més de tenir bon cor, llegia molt, per això tothom la considerava rara; i Tiana (de *Tiana i el gripau*) que treballava de manera excessiva per aconseguir el seu somni. En canvi els personatges secundaris sí que treballen, encara que les dones que no ho fan fora de l'àmbit domèstic. Per a la ideologia Disney, la dona està destinada al matrimoni i a la maternitat, que és on trobarà la felicitat i en aquest punt s'arribarà, en general, al final feliç.

Ariel, la protagonista principal de *La Sireneta*, apareix inicialment com algú rebel davant el poder patriarcal; es mostra disposada a explorar el món dels humans i disposada a arriscar-se a anar-se'n del seu entorn. No obstant això, el desenllaç de la pel·lícula és decebedor, ja que el desig d'alliberar-se del seu pare Tritó desapareix quan pacta amb la bruixa Úrsula. La Sireneta canviarà la seva veu per poder tenir dues cames humanes i així poder integrar-se al món dels humans per casar-se amb el príncep Eric.

⁵ Imatge 5, personatges de Úrsula i Ariel de *La Sireneta*, extretes de: <https://imagenesparapeques.com/imagenes-de-princesas-disney-4/imagenes-de-ariel-la-sirenita-the-little-mermaid/> i <https://disney.fandom.com/es/wiki/%C3%9Arsula>

La qüestió de subordinació de la dona es fa molt evident a *El rei Lleó*, on tots els governants del regne són homes, el que reforça el fet que la intel·ligència, la capacitat i el lideratge són factors pertanyents al gènere masculí, també mostrant un govern patriarcal com a única forma de lideratge. Així els lleons obeeixen cegament al rei Lleó, sigui l'estimat Mufasa o l'odiós Scar, sense reflexionar, sense resistir-se o tenir la més mínima opinió pròpia.

A Mulan la protagonista es presenta com una valenta dona guerrera que desafia els estereotips tradicionals, però al final de la pel·lícula, el premi per la seva actitud rebel és casar-se amb el fill del general. Certament, Mulan trenca amb el rol de gènere i lluita com qualsevol noi guerrer. No obstant això, per por que la fantasia vagi massa lluny, Disney ens recorda que Mulan segueix sent una dona i que com a tal busca i troba un home per casar-se.

D'altra banda els homes apareixen, per bé o malament, en un nivell de superioritat i de supremacia, perquè això és el que s'estableix que ha de succeir. Aquesta superioritat apareix en el gènere masculí com una cosa natural. Els personatges masculins poques vegades demostren sensibilitat, tendresa o inclinació cap a la infància. Les pautes ideològiques i les visions de vida que ens ofereix l'univers de Disney es basen en un plantejament bipolar, on les dones ocupen un espai privat i els homes un estatus públic, amb responsabilitats. La bellesa, la seducció i la família se situen en el territori femení, mentre que la força, la violència i la valentia en el masculí.

3.7. Disney com a mitjà educatiu?

Walt Disney estava convençut que l'educació no era un element exclusiu de l'escola, sinó que era popular i pública. Per Disney l'ensenyament no estava restringit a l'escolarització i l'escola no era l'únic capaç de definir que havien d'aprendre els més petits o com s'havia de dur a terme la seva construcció d'identitat. L'educació que ofereix Disney sembla tenir l'objectiu d'ocultar o dissimular els principis d'autonomia, anàlisi i autoreflexió. Disney ofereix un món fantàstic que es basa en referències socials i històriques que contenen uns valors conservadors d'un determinat tipus de família o persones, fomentant d'aquesta manera un model a seguir en la societat.

Els films de Disney assignen, per exemple, rols molt concrets a les dones, als homes i a les persones no blanques. També manipulen les causes de la pobresa i les diferències de classes o tracten els grups ètnics, diferents de l'estàndard de persona blanca i correcta, com irrelevantes. Modelen la memòria col·lectiva al seu gust, sent un dels grups més afectats les dones, que són víctimes dels estereotips més conservadors.

3.8. La cultura Disney en el present

Ens equivoquem si pensem que Disney només correspon al passat. Les imatges de *Blancaneu i els set nans* o de *La Sireneta* ens traslladen a un temps que ens podria semblar molt llunyà, però la cultura Disney segueix sent una cosa molt present en l'actualitat, sobretot en els alumnes més petits i en els que no ho són tant. Des d'un primer moment Disney ha semblat defensar l'impuls dels més purs valors humans com la solidaritat, l'amistat, l'amor per la natura i ha repetit innumerable vegades que "la bellesa es troba a l'interior".

Cada dia observem la utilització de material Disney com a recurs en els nostres centres educatius, tant en l'educació infantil, en la primària i fins i tot a secundària obligatòria. Els films de Disney tenen una gran capacitat per encantar, entretenir i transmetre formes de comportament. Això ens ha de portar a reflexionar sobre el veritable significat d'aquestes pel·lícules, a simple vista inofensives. També ens ha de fer pensar si el que avui dia es vol transmetre als infants està o no en contradicció amb el que expressen les pel·lícules d'aquesta franquícia de fama mundial, The Walt Disney Company.

Això és important, ja que es reconeix que tot el que ens transmeten els mitjans de comunicació no és un simple reflex del món, sinó que juga un paper clau en la conformació del pensament dels més petits. Té un gran poder educacional que promou interessos i desitjos i que és una potent font d'ideologia i poder.

4. Marc pràctic

4.1. Justificació de l'elecció de les pel·lícules

Des de fa segles els estereotips tradicionals de les dones assetgen el sexe femení actuant com cadenes, els quals ens impedeixen arribar a la igualtat o a sentir-nos còmodes en la societat. Un dels àmbits que més ha influït en aquest factor han estat els mitjans de comunicació, sent els més notoris, però al mateix temps els més desapercebuts, sobretot els que van dirigits cap als més petits, com els que trobeu a Disney.

Des dels seus inicis Disney ha mostrat a les pantalles una quantitat inimaginable d'aquests estereotips marcant uns tòpics clars en cada gènere. Però des del seu començament fins a l'actualitat ha estat evident un canvi en la ideologia de les seves pel·lícules, mostrant el clar descens d'aquests en les seves animacions.

Per aquest motiu he decidit enfocar el meu projecte entorn de tres de les pel·lícules més reconegudes de la franquícia Disney, ja que crec que aquestes exposen de manera encertada el que vull arribar a transmetre amb el meu treball. Això és degut al fet que en elles es pot observar el descens d'aquests estereotips, mostrant com la dona va guanyant terreny.

He escollit aquestes pel·lícules tenint en compte el temps d'estrena que hi ha entre elles, deixant un marge d'anys perquè es pugui apreciar aquesta evolució.

Primerament, he triat *Blancaneu* (1937), ja que va ser la primera pel·lícula de princeses que va realitzar la franquícia Disney i també va ser una de les primeres pel·lícules de Disney que vaig veure en la meua infància. En aquesta es poden veure els inicis d'aquests estereotips que van marcar uns clixés tradicionals sobre les dones. Seguidament, la pel·lícula de *La Sireneta* (1989), amb la princesa pèl-roja preferida d'una gran quantitat de persones, en el seu moment va fascinar la història d'aquesta noia amb cua de peix, perquè, qui en algun moment de la seva vida no ha somiat amb ser una sirena?

Per últim Vaiana (2016), una de les pel·lícules més actuals de Disney i personalment una de les meves preferides per la força que transmet la protagonista.

Amb aquestes tres pel·lícules es pot observar el descens dels estereotips de gènere presents en els primers films d'animació de Disney. L'objectiu d'això és mostrar l'evolució d'aquests estereotips observats en les pel·lícules per veure si la lluita de les dones per estar a la par amb l'home està funcionant, no només en la societat o al nostre dia a dia, sinó també en els films que tant gaudim en família.

4.2.1. Blancaneus i els set nans

Fitxa tècnica

Títol original: *Snow White and the Seven Dwarfs*

Any: 1937

Durada: 83 min.

País: Estats Units

Direcció: David Hand

Guió: Ted Sears, Otto Englander, Earl Hurd, Dorothy Ann Blank, Richard Creedon, Dick Richard, Webb Smith, Ted Sears (Conte: Wilhelm Grimm, Jacob Grimm)

Música: Leigh Harline, Paul J. Smith, Frank Churchill

Fotografia: Animació

Repartiment: Animació

Productora: Walt Disney Productions

Gènere: Animació / Fantàstic / Musical Infantil / Gelosia / Bruixeria / Contes

Grups: Clàssics de Walt Disney / Adaptacions dels Germans Grimm / Princeses Disney

Premis:

- *1937: Nominada a l'Oscar: Millor banda sonora original*
- *1938: Oscar honorífic: Premi honorari especial a Walt Disney per la seva innovació*

Història original

El relat animat de Disney, *Blancaneu*, és una adaptació d'una de les tantes històries escrites pels germans Grimm. Aquests dos escriptors d'origen danès són els responsables d'una llarga col·lecció de relats infantils. Les adaptacions de Disney van ser suavitzades en extrem per fer-los més assequibles als menors d'edat, ja que les seves històries són una mica terrorífiques i no aptes per als més petits de la casa.

Cal destacar que els Grimm potser van ser els primers exponents del gore (recrea abundants escenes sagnants) i el slasher (presència d'un psicòpata que assassina brutalment a adolescents i joves que es troben fora de la supervisió d'algun adult) a la literatura. Costa de creure que moltes de les històries animades de la franquícia Disney que tant estimem tinguin un origen tan tètric.

Imatge 6: Maria Sophia von Erthal ⁶

Reprenent el tema de Blancaneu, la primera princesa de Disney recordada pel seu final feliç amb el seu príncep blau, cal ressaltar que si va existir de veritat, però el seu final no va ser tan feliç com es relata en la història animada.

Segons alguns historiadors, aquest personatge estava inspirat en la princesa alemanya Maria Sofia Margarida Catalina Von Erthal, la qual va viure al segle XVIII i el conte original pertanyent als germans Grimm es titula "Maria Sophia, la princesa cega estimada per tots".

Maria Sophia era la filla del príncep Philipp Christoph von Erthal. Aquesta jove es va quedar cega parcialment a causa d'una verola i, al mateix temps, va perdre a la seva mare el 1741, quedant així orfe de mare.

Sense importar-li la seva condició, la jove posseïa un caràcter bondadós i sempre es trobava executant obres caritatives amb nens desnodrits (dels quals més tard serien representats com els set nans que tots coneixem). Les seves desgràcies personals i gran amabilitat feien que la població adorés la princesa de forma incondicional.

⁶ Imatge 6, princesa Maria Sophia Margaretha Catharina von Ertha, extreta de: <https://nuestrascharlasnocturnas.wordpress.com/2019/10/20/la-verdadera-blancanieves-maria-sophia-von-erthal-1729/>

Després de dos anys vidu, el seu pare es va casar amb Claudia Elisabeth Maria von Venningen, comtessa imperial de Reichenstein, famosa pel seu caràcter cruel i sanguinari.

No hi ha evidències clares de què Maria Sofia patís els menyspreus i maltractaments de la seva madrastra, però sí una mena de rebuig cap a la jove, ja que la segona esposa de Philipp Christoph va donar preeminència als fills d'un anterior matrimoni que a Maria. Un mite diu que va ser objecte de diferents episodis d'assetjament i desdeny, però això no és segur.

Temps després la protagonista d'aquesta història, Maria Sophia, va morir. No es va saber la causa exacta de la mort d'aquesta bella noia i va ser enterrada en un taüt molt distingit i semblant al que es mostra en l'animació. Una cosa és segura en aquesta història, no hi va haver ni final feliç ni príncep blau en aquest relat. Aquest tràgic conte no té res a veure amb la història que ens relata Disney.

Cal destacar una dada interessant que comparteixen les dues històries, l'original i la d'animació. El mirall de la madrastra malvada si va existir a la vida real, cert és que aquest no parlava com ens mostra la pel·lícula, però aquest posseïa l'efecte de reverberació, aquest consisteix en una lleugera permanència del so una vegada que la font original ha deixat d'emetre i per aquest motiu feia la impressió de què parlava.

Argument de la pel·lícula d'animació

Una reina molt bella sent enveja de la seva fillastra Blancaneu, quan el seu mirall màgic li diu que al créixer Blancaneu ha passat a ser la més hermosa del regne. Llavors, ella ordena a un caçador que la mati. El caçador s'apiada i la deixa lliure al bosc, on troba refugi en una petita caseta habitada per set nans. La noia es queda a viure amb ells a canvi d'ajudar netejant i cuinant. Però la madrastra s'assabenta pel mirall que segueix viva i prepara una poma enverinada, que li dona a provar fent-se passar per una

Imatge 7: Portada de la pel·lícula de *Blancaneu i els set nans* ⁷

⁷ Imatge 7, *Blancaneu i els set nans*, extreta de:

<https://www.amazon.com/cl%C3%A1sicos-Disney-Blancanieves-siete-enanos/dp/8416548625>

venedora d'edat avançada. Llavors, Blancaneu cau morta i els nans la tanquen en un taüt de vidre perquè tothom pugui admirar la seva bellesa. Un príncep que passava per allà, s'enamora al veure-la i li demana als seus petits amics que obrin el taüt. Amb un petó del príncep, Blancaneu expulsa el tros de poma de la seva gola i reviu, enamorant-se d'aquest i casant-se amb ell.

Estereotips creats a partir de la Blancaneu

En començar la pel·lícula, un narrador ens posa en context, aquest ens relata el següent *"La reina temia que Blancaneu arribés a ser més bonica que ella. Per això, la vestia amb parracs i la tenia de serventa"*. Aquesta frase transmet que el més important per a les dones és el seu físic. El mateix es pot observar també en una frase que diu la reina malvada abans de lliurar la poma enverinada a Blancaneu *"Quan Blancaneu mossegui la poma deixarà de respirar, la seva sang es gelarà i jo seré la més bella"*. Aquí deixa a les dones com a éssers que només se centren en la seva bellesa, disposades a fer qualsevol cosa per aconseguir-la.

Un altre concepte ressaltat en aquesta pel·lícula i que ha creat un estereotip que segueix durant en l'actualitat, és el fet que la dona s'encarregui de les tasques de la casa, mentre els homes s'encarreguen de la feina. Aquest factor de dona que neteja i home que treballa està present diverses vegades al llarg de la pel·lícula, la majoria en frases de la Blancaneu com la que diu en arribar a la casa dels nans, *"Mireu aquesta escombra, mai han escombrat aquesta habitació ... Potser no tenen mare, llavors són orfes. Ja sé! Per aconseguir que em deixin quedar, els netejarem la casa"*⁸ o la que diu quan els coneix *"Si deixeu que em quedi, us netejaré la casa, fregaré, cosiré i també cuinaré"*. Descriu a les dones com les encarregades d'ocupar-se de les tasques de la llar, sent les úniques capaces de fer-ho, mentre que els homes no fan res que contribueixi a la neteja del lloc on viuen, ells s'encarreguen de treballar, com els nans que treballen a les mines.

⁸ Frases extretes de la pel·lícula de la franquícia Disney *Blancaneu i el set nans*, de l'any 1937.

Aquestes frases en concret són dites per la protagonista, Blancaneu, en el moment en el qual arriba a la casa dels set nans.

A part d'aquesta distinció clara dels rols del sexe femení i masculí, cal destacar la forma en què es descriu a cada un dels gèneres; les dones són persones netes, ordenades i acurades, mentre que els homes són tot el contrari, bruts, desordenats i res curosos amb les seves coses.

Es nota bastant que en aquesta pel·lícula les dones són mostrades inferiors als homes, però això s'incrementa més a causa dels comentaris feridors cap al sexe femení que expressen alguns personatges de la pel·lícula, comentaris del tipus "*És una dona, totes són com el verí, tenen moltes manies*", "*Ja comencen amb les seves manies, us adverteixo, si li doneu la mà us agafarà el braç*", "*Dones, bah, són com un mal de queixal*"⁹, tots ells expressats per un dels nans de la història, així mateix, aquest crida als altres "nenetes" per voler netejar-se a petició de Blancaneu, com si estar presentable només fos cosa de dones.

Al mateix temps aquesta pel·lícula presenta un objectiu en la vida de tota dona, el qual és trobar l'amor verdader, un príncep guapo i ben plantat. Blancaneu el troba només començar la pel·lícula, al minut 00:06:30, s'enamora d'un home a primera vista i aquest igual d'ella. Exposa que el més important en una persona és el seu físic, sense centrar-se en la personalitat o com és en realitat darrere de la seva cara bonica.

A part d'aquests estereotips que podem observar mitjançant diàlegs dels mateixos personatges de la pel·lícula, hi ha altres que es dedueixen de forma externa. Per exemple la personalitat dels personatges femenins, mostrant dues formes de ser que té una dona, és a dir, la feminitat bona i la feminitat dolenta; la primera, és innocent, jove, amable i optimista, aquesta posseeix un gran cor i veu bondat en les persones, sobretot és molt submissa, aquesta seria la que representada Blancaneu; la segona sol ser de major edat que la feminitat bona i es mostra amb una actitud gelosa i corrupta, en aquest cas representada per la reina malvada.

Un altre factor ressaltat en aquesta pel·lícula i un dels més repetitius al llarg de la franquícia és el físic mostrat en les princeses, sent de proporcions inhumanes i de primesa extrema.

Algun d'aquests factors es repeteixen en diverses pel·lícules de la franquícia Disney, consolidant així una concepció de la dona basada en estereotips.

⁹ Frases extretes de la pel·lícula de la franquícia Disney *Blancaneu i el set nans*, de l'any 1937. Aquestes frases en concret són dites per un dels nans, Rondinaire, després de que Blancaneu s'instal·li a casa seva, ja que no es troba conforme amb això.

4.2.2. La Sireneta

Fitxa tècnica

Títol original: *The Little Mermaid*

Any: 1989

Durada: 79 minuts

País: Estats Units Estats Units

Direcció: John Musker, Ron Clements

Guió: John Musker, Ron Clements (Conte: Hans Christian Andersen)

Música: Alan Menken

Fotografia: Animació

Repartiment: Animació

Productora: Walt Disney Pictures

Gènere: Animació / Fantàstic / Musical Infantil / Mitologia / Aventures marines / Contes

Grups: Clàssics de Walt Disney / Adaptacions de Hans Christian Andersen / Princeses Disney

Premis:

- 1989: 2 Oscars: Millor banda sonora original i cançó
- 1989: Globus d'Or: Millor banda sonora original i cançó original.
4 nominacions
- 1989: Sindicat de Productors (PGA): Nominada a Millor pel·lícula
- 1989: Associació de Crítics de Los Angeles: Millor llargmetratge d'animació

Història original

L'escriptor de la història original d'aquesta princesa dels mars és Hans Christian Andersen, un autor danès que es va fer famós pels seus contes de fades. Principalment per *La Sireneta*, *L'aneguet lleig*, *El Vestit Nou de l'Emperador* i molts altres més. *La Sireneta* és un dels contes de fades més destacats d'aquest escriptor danès, publicat el 1837, a Dinamarca. És una de les obres més conegudes de l'autor, fins al punt que es va realitzar una estàtua de bronze de la protagonista d'aquesta història, situada a l'entrada del port de Copenhaguen.

Imatge 8: Hans Christian Andersen ¹⁰

Hans Christian Andersen era un dels pocs autors de literatura infantils que sabia perfectament que la vida no era un conte de fades, ell era realista, per això en els seus contes no tots els finals són feliços.

A aquest autor no li importava que els seus relats fossin llegits pels més petits de la casa, ja que el seu objectiu era treure'ls del món fantàstic en què vivien per apropar-los a la realitat.

L'obra de Hans està centrada en les sirenes, habitants de les profunditats de l'oceà. Aquest les descriu com uns éssers totalment diferents dels humans, no només pel seu aspecte físic, ja que aquestes no tenen cames humanes i tenen en el seu lloc una cua, sinó també per la seva ànima, la qual és completament diferent de la d'un ésser humà i això fa que visquin molt més temps, tres-cents anys aproximadament, però en morir aquestes es converteixen en escuma de mar; d'altra banda l'ànima dels humans fa que visquin molt menys temps que les sirenes i en morir la seva ànima s'eleva fins al cel, on romandran eternament.

Aquest relat explica la història d'una sirena que acaba de complir els quinze anys i per tant se li permet anar a la superfície a observar els humans.

En pujar a la superfície es troba amb un gran vaixell i decideix observar-lo, en aquest viatjava un atractiu príncep i no podia apartar la vista d'ell. A l'estona apareix una tempesta sobtada que enfonsa el vaixell i la protagonista rescata el príncep, que corria

¹⁰ Imatge 8, escriptor danès Hans Christian Andersen, extreta de: https://cuentos-de-hadas.fandom.com/es/wiki/Hans_Christian_Andersen

el perill de morir ofegat, i el deixa a la vora de la platja un cop s'ha assegurat de què està fora de risc. En mirar-lo detalladament s'enamora perdudament d'ell i, en tornar a les profunditats de l'oceà, va a visitar la fetillera dels abismes per sol·licitar un parell de cames. La Sireneta a més anhelava profundament ser humana perquè la seva ànima pogués elevar-se al cel en lloc de tornar-se escuma com la de totes les sirenes i per aconseguir el seu objectiu li dóna a la fetillera la seva veu a canvi de les cames.

La bruixa amb la qual va fer el tracte, li adverteix que un cop esdevingui humana, mai podrà tornar al mar. També que cada vegada que els seus peus toquin terra, sentirà com si trepitgés espases. Finalment, li diu que només si el príncep s'enamorés i es casés amb ella podria obtenir la seva ànima eterna, en cas contrari, moriria com sirena, convertint-se en escuma.

La protagonista es troba decidida a anar amb el seu estimat, així que aconsegueix arrossegar-se fins a la vora de la platja on va deixar anteriorment al seu príncep, aquest la troba i decideix cuidar-la, però també li confessa que s'ha enamorat d'una altra noia, la princesa del regne veí, pensant que va ser aquesta qui el va salvar de morir ofegat en el naufragi.

Finalment el príncep aconsegueix casar-se amb la princesa i la Sireneta angoixada decideix esperar la seva mort a l'alba. Les seves germanes que l'esperaven a l'oceà, desesperades i preocupades, visiten la fetillera amb la intenció de salvar la seva germana petita, aquesta, a canvi de les seves llargues cabelleres, els lliura un punyal que la Sireneta ha d'utilitzar per matar el príncep. La daga té la capacitat de tornar-la a convertir en sirena, si és que mata el príncep amb ella i deixa que la seva sang corri per les seves cames, d'aquesta manera ella recuperaria la seva cua i tornaria a viure al mar.

Imatge 9: Fotografia de Manuel de los Galanes representant una escena de la història original de *La Sireneta*.¹¹

¹¹ Imatge 9, fotografia de Manuel de los Galanes, extreta de:

<https://ciervomaya.wordpress.com/2011/12/13/fotografia-no-tan-felices-de-manuel-de-galanes/>

Ella entra sigil·losa a l'habitació nupcial, però en veure'l dormir plàcidament decideix no matar-lo, ja que encara l'estima. Així que decideix llençar-se al mar, disposada a convertir-se en escuma. Quan el príncep desperta i la veu ficant-se al mar, intenta aturar-la, però ja és tard, ella es converteix en escuma. En veure això, el príncep s'adona que va ser ella qui realment li va salvar la vida.

Però el final de la Sireneta, per sort, no va arribar a ser tan tràgic, gràcies al cor pur que aquesta posseïa. L'esperit d'ella va passar a formar part de les filles de l'aire, les quals li van donar la benvinguda i li van dir que encara tenia l'oportunitat d'obtenir una ànima immortal com la que tenen els éssers humans. Er aconseguir-la havia de realitzar bones accions durant tres-cents anys. D'aquesta manera la seva ànima podria elevar-se al cel i viure allà eternament.

Argument de la pel·lícula d'animació

La pel·lícula explica la història d'Ariel, una obstinada sirena que somia amb conèixer el món dels humans.

Malgrat la prohibició del seu pare, el rei Tritó, Ariel no perd oportunitat per sortir a tafanejar cada vegada que un vaixell s'aproxima. El que era una quimera es converteix en una obsessió quan Ariel s'enamora d'Eric, un príncep al qual salva d'ofegar-se durant un naufragi. Quan el seu pare, el rei Tritó s'assabenta d'això a través de Sebastian, destrueix tot el material que Ariel havia conservat dels humans.

Imatge 10: Portada de la pel·lícula de *La Sireneta*.¹²

Aprofitant les circumstàncies, Úrsula envia a Flotsam i Jetsam (dues anguiles que són com els seus sequaços) per fer-li l'oferta a l'Ariel de transformar les seves aletes per dos peus a canvi de la seva veu. També ha de fer que l'Eric s'enamori d'ella abans de la posta de sol del tercer dia i ell ha de fer-li un petó d'amor veritable, en cas contrari l'Ariel tornarà a ser una sirena i pertanyerà a l'Úrsula per sempre.

¹² Imatge 10, *La Sireneta*, extreta de: https://doblaje.fandom.com/es/wiki/La_sirenita

No obstant això, l'Úrsula l'enganya i es disfressa d'una atractiva noia que posseeix la veu de l'Ariel amb l'objectiu d'evitar que ella aconseguixi estar amb el seu estimat. Al final l'engany d'Úrsula es descobreix i amb l'ajuda dels animals de l'oceà i de la superfície, Eric aconseguix derrotar-la i d'aquesta manera salvar la seva estimada i el rei Tritó, que es trobava encisat per la bruixa marina.

Finalment, gràcies al seu pare, l'Ariel aconseguix ser humana de forma permanent i pot casar-se amb el seu príncep, amb el qual viurà feliç en terra ferma la resta de la seva vida.

Estereotips creats a partir de *La Sireneta*

En el personatge d'Ariel veiem una evolució respecte a les anteriors princeses, d'aquesta franquícia. En aquesta pel·lícula se'ns mostra a una noia curiosa i aventurera amb somnis per complir, cosa que no vam veure en *Blancaneu*, però així i tot segueix mantenint estereotips marcats.

Igual que a *Blancaneu*, l'Ariel s'enamora d'un home a primera vista, sense conèixer-lo realment, donant-nos a entendre una altra vegada que el físic és el més important d'una relació. Quan el seu pare Tritó, en assabentar-se que està enamorada d'un humà la renya perquè vol protegir-la i no vol que posi en perill les altres sirenes, ja que considera els humans perillosos, en aquest moment l'Ariel li diu "*Ni tan sols el coneixes!*", quan en realitat ella tampoc.

Relacionat amb el factor de bellesa, Úrsula, la dolenta de la història, afirma al minut 00:41:00 de la pel·lícula, que només amb un bon físic aconseguiràs amor a la teva vida, consolidant així l'estereotip de cos perfecte. En la mateixa escena, poc després de demanar-li la seva veu a canvi d'atorgar-li unes cames humanes, Úrsula es troba cantant "*Pobres ànimes en desgràcia*", una cançó que conté frases com "*No has de subestimar la importància del llenguatge corporal*", "*Parlant molt enfades els homes, s'avorreixen i no deixes bon gust, ja que els causa més plaer les noies que tenen pudor, no creus que callada estaries millor?*", "*No aconseguiràs la teva meta conversant*", "*Admirada tu seràs si callada sempre estàs, subjecta bé la llengua i*

triomfaràs"¹³, al llarg de la seva cançó expressa com les dones submises, sense veu ni vot i sense opinions pròpies triomfa més entre els homes.

A *La Sireneta* també es mostra alguna cosa no vista a *Blancaneu* i és la capacitat de poder deixar-ho tot de costat, de poder deixar enrere tot el que estimes per tenir a un home en la teva vida. Aquest fet s'observa quan l'Ariel diu "*Si em converteixo en humana hauré de deixar al meu pare i a les meves germanes*" i l'Úrsula li respon "*és cert, però tindràs al teu home*", poc després signen el contracte.

Al mateix temps tornem a trobar factors vistos a l'anterior pel·lícula, com és la feminitat bona, representada per l'Ariel, i la feminitat dolenta, representada per l'Úrsula. També es torna a veure el concepte de cos en extrema primesa del personatge d'Ariel.

Evolució en *La Sireneta*?

Pocs saben que *La Sireneta* no compta amb una, sinó amb tres pel·lícules. La primera d'elles és la més coneguda i la que està present en la infància de bastants generacions, però les dues restants no van triomfar al nivell de la primera, tot i que es mereixien més reconeixement del que se'ls va donar.

La Sireneta 2: retorn al mar, estrenada als 2000, la protagonista és la filla d'Ariel i d'Eric, Melody. Ella és una nena curiosa i amb ganes de descobrir món, fins i tot arriba el punt de desafiar els seus pares, se'ns mostra com una noia forta i capaç de fer qualsevol cosa sense la necessitat de demanar ajuda. És cert que en alguns punts de la pel·lícula es mostra feble i ignorant de la realitat, però això és degut al fet que només és una nena, això fa que sigui innocent respecte a alguns esdeveniments que van succeint durant el film.

Cal destacar que en aquesta pel·lícula la dolenta és la germana petita d'Úrsula, Morgana. Aquí aquesta volia aconseguir el trident de Tritó per dominar als habitants de l'Oceà, però Melody la derrota i salva la seva família sense ajuda de ningú. Aquest és un dels moments més importants perquè es mostra com el paper de la dona està

¹³ Frases extretes de la pel·lícula de la franquícia Disney *La Sireneta*, de l'any 1989, dites pel personatge d'Úrsula a la cançó de "Pobres ànimes en desgràcia":
<https://www.youtube.com/watch?v=7sRnW15d65o>

començant a ser central i també crític, ja que es mostra a la dona ferma, independent i intel·ligent.

La Sireneta 3: els inicis d'Ariel, estrenada el 2008, tracta sobre l'adolescència d'Ariel i aquesta està situada abans de conèixer el príncep Eric, és a dir, quan encara vivia al mar. Aquí se'ns mostra una Ariel més forta que a la primera pel·lícula, amb una curiositat pel món i una energia captivadora. Ella defensa els seus ideals enfront dels altres i s'expressa com una persona rebel capaç de desafiar a qualsevol per fer el que ella considera correcte. Per una altra banda, també se'ns mostra una Ariel lluitadora, fins al punt de sacrificar la seva vida per salvar la del seu pare.

En comparar les tres pel·lícules i la diferència d'anys que té cadascuna, es pot observar clarament l'evolució del personatge femení en aquestes.

En la primera pel·lícula del 1989 se'ns mostrava un personatge feble i dominat per les emocions sobtades, mentre que en les altres dues veiem un canvi dràstic en aquest aspecte de la personalitat del personatge principal, canviant els trets febles que posseïa aquest al principi per una força i convicció marcada.

A la segona pel·lícula, amb onze anys de diferència respecte a la primera, veiem a una protagonista més segura de si mateixa i capaç de fer qualsevol cosa pels seus propis mèrits, a més de mostrar-se forta i valenta davant de les adversitats. A la tercera pel·lícula, amb dinou anys de diferència amb l'estrena de la primera, se'ns mostra el personatge principal de la primera pel·lícula més valenta i més decidida, no busca a un home en la seva vida com ho feia en la primera i salva el seu pare, és a dir, posa a la família per davant de tot.

Gràcies a això es pot comprovar com el gènere femení ha anat adquirint més força al llarg dels anys, essent un reflex evident en les pel·lícules animades de Disney.

4.2.3. Vaiana

Fitxa tècnica

Títol original: *Moana*

Any: 2016

Durada: 113 min.

País: Estats Units

Direcció: John Musker, Ron Clements, Don Hall, Chris Williams

Guió: Jared Bush (Història: Ron Clements, John Musker, Chris Williams, Don Hall, Pamela Ribon, Aaron Kandell, Jordan Kandell)

Música: Lin-Manuel Miranda, Opetia Foa'i, Mark Mancina (Cançons: Auli'i Cravalho, Dwayne Johnson. Tema: Alessia Cara)

Fotografia: Animació, Rob Dressel, Adolph Lusinsky

Repartiment: Animació

Productora: Walt Disney Animation Studios, Walt Disney Pictures

Gènere: Animació / Aventures / Musical / Fantàstic / Aventures marines / Família / 3-D

Grups: Clàssics de Walt Disney / Princeses Disney

Premis:

- 2016: *Premis Oscar: Nominada a millor llargmetratge animat i cançó*
- 2016: *Globus d'Or: Nominada a millor film d'animació i cançó original*
- 2016: *Premis BAFTA: Nominada a Millor pel·lícula d'animació*
- 2016: *Premis Annie: Millors efectes animats i doblatge*
- 2016: *Critics Choice Awards: Nominada a millor pel·lícula d'animació i cançó*
- 2016: *Associació de Crítics de Chicago: Nominada a Millor film d'animació*
- 2016: *Cercle de Crítics de Sant Francesc: Nominada a millor film d'animació*
- 2016: *Satellite Awards: Nominada a Millor llargmetratge d'animació*
- 2016: *Sindicat de Productors (PGA): Nominada a Millor pel·lícula d'animació*

Història original

L'origen de la història de *Vaiana* no és clara, ja que no està basada en un conte com a tal, sinó que agafa diferents elements de llegendes del Sud del Pacífic. La major part de la història i els personatges estan trets de llegendes de la Polinèsia, com per exemple el mite en el qual Te Fiti és una deessa que crea illes o com Maui aquests són mites reals, que existeixen de veritat, encara que el seu nom i la seva història siguin mica diferents. Els directors de la pel·lícula van passar diversos mesos endinsant-se en les llegendes i creences polinèsies per poder crear una història que les respectés al màxim i aconseguís captar la seva essència de la millor manera possible. D'aquesta manera va néixer la història de Moana, barrejant llegendes i creences i donant-los un argument lògic a seguir, que ens porta de la mà durant tota la història.

Per exemple el personatge de Maui és en realitat un dels semidéus més importants de la polinèsia, aquest apareix en el mite de *Les creacions de Maui*. Segons el mite, Maui va crear illes, i és també considerat el creador de les illes Hawaii. Maui és un heroi sense cap poder especial i les seves gestes van ser molt populars entre els polinesis i s'han conservat fins a l'actualitat.

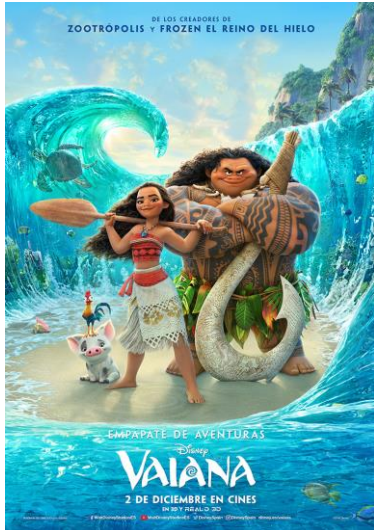
Cal ressaltar que la mitologia de la Polinèsia fa un especial èmfasi en la naturalesa, principalment en l'aigua i l'oceà que els envolta.

Argument de la pel·lícula d'animació

Fa tres mil anys, la deessa Te Fiti va crear la vida. Després d'això va caure en un profund somni, convertint-se en una illa. El seu cor es va transformar en una petita pedra de Pounamu¹⁴. El semidéu Maui va robar el cor de la deessa, però Maui no era l'únic que el desitjava, ja que els monstres marins també cobejaven el cor, i un d'ells, anomenat Te Ka, aconsegueix arrabassar-li. Després de la desaparició del cor de la

¹⁴ El Pounamu o jade neo zelandés és una pedra semipreciosa de gran bellesa que sedueix amb els seus colors des del verd apagat fins a un maragda intens. Sagrada per als maoris fins al punt que aquests van trucar a la illa sud Et-Wai-Pounamu que significa "les aigües del jade".

deessa que mantenia la vida en equilibri, totes les illes van començar a ser afectades per la mort a mesura que passava el temps.

Imatge 11: Póster de la pel·lícula *Vaiana*.¹⁵

Mil anys després, durant l'expansió dels Polinesis en el Pacífic, Vaiana, una jove de setze anys, filla única i successora d'un important cap, comença a notar senyals que li indiquen que l'illa on viu pot desaparèixer. Ella vol recuperar els costums ancestrals del seu poble, especialment les seves exploracions a través de l'oceà, però el seu pare s'hi oposa. Gràcies als consells i indicacions de la seva àvia Tala, una dona de la tribu, decideix desobeir el seu pare, qui li prohibeix navegar més enllà de l'escull i aconseguir iniciar el seu viatge al costat de Maui per tal de recuperar el cor de la deessa per salvar la seva illa i el seu poble de la desaparició.

Estereotips creats a partir de Vaiana

Vaiana és una de les primeres pel·lícules de la franquícia de les Princeses Disney que no conté cap estereotip, i és que, en ser estrenada a 2016 podem observar l'evolució del paper de la dona de forma totalment positiva.

Primer de tot el personatge de Vaiana ressalta per la seva valentia i la seva força de voluntat, també és una de les primeres princeses que mostra autoritat davant d'un home, per exemple quan aquesta li diu a Maui "*Pujaràs al meu vaixell i tornaràs el cor de Te Fiti!*". Vaiana se'ns mostra en la pel·lícula com una noia aventurera, tossuda, pràcticament sense por i físicament capaç.

Tot i que té moments de dubte, ella té un gran orgull respecte als seus orígens, i en general és massa tossuda per allunyar-se de nous reptes. També el personatge de Maui se'ns mostra diferent de les figures masculines representades anteriorment per

¹⁵ Imatge 11: portada de *Vaiana*, extreta de : <https://www.abposters.com/posters/vaiana-magical-sea-v31677>

Disney, aquest és entremaliat, graciós, valent i sobretot molt fort, però també se'ns mostra amb moments de debilitat, sentint-se desesperançat o incapaç de fer el que millor se li dóna.

Vaiana és una de les poques princeses que comença i acaba la pel·lícula sense tenir un amor o príncep blau al seu costat, el seu únic objectiu és salvar el seu poble, no li interessen els temes relacionats amb l'amor.

Al mateix temps sembla que Disney ha deixat enrere les figures físiques gairebé irrealistes i se'ns representa el cos de Vaiana més natural.

Cal ressaltar que el personatge de Maui diu algunes frases que marquen la diferència respecte a les altres pel·lícules de princeses, per exemple quan aquest li diu a Vaiana *"No esperis que t'ajudin, ajuda't tu mateixa"* donant a entendre que ha de ser independent i capaç de complir el que es proposi per ella mateixa, també diu algunes frases en referència a les anteriors princeses de la franquícia com *"si portes vestidet i vas amb un animallet, ets una princesa"* o *"si et poses a cantar vomitaré"*¹⁶, aquesta frase és molt important perquè acaba d'expressar els pensaments de milers de persones, totes les princeses acaben cantant en les seves pel·lícules, és un dels factors més representatius de la franquícia igual que el fet d'anar amb algun animal.

¹⁶ Frases extretes de la pel·lícula de la franquícia Disney *Vaiana*, de l'any 2016. Dites pel personatge Maui, en diferents moments del film.

4.3. Enquestes

Les enquestes que he realitzat per tal d'aconseguir informació pel meu treball de recerca han estat dirigides a una franja d'edat bastant ampla, perquè l'objectiu de la meva recerca és esbrinar si els estereotips que va crear la franquícia Disney segueixen assetjant a les dones de l'actualitat, posicionant-les en un lloc inferior a l'home i fent-les sentir que el seu únic objectiu en la vida és trobar una figura masculina per estar al seu costat, o si tot això ja ha quedat en el passat i les dones són, actualment, més lliures, independents i segures de si mateixes.

Per aconseguir aquest fet he efectuat enquestes. Vaig crear dos formularis amb preguntes diferents, el primer estava dirigit a nenes de 5è i 6è de primària, aquestes eren preguntes adaptades a la seva edat i amb això veuria si les noves generacions estan creixent sense aquells estereotips creats per les pel·lícules d'animació de Disney o si encara segueixen sent perseguides per ells. Seguidament, el segon formulari, està dirigit a una franja d'edat més ampla, des de noies de quinze anys fins a dones amb una edat superior als quaranta-sis, les preguntes que corresponen a aquest qüestionari ja són més elaborades per tal d'aconseguir respostes més coherents i que em permetin assolir l'objectiu anomenat anteriorment. Cal destacar que la gran majoria de les respostes tenien un apartat on els que la contestaven donaven la seva opinió respecte al que estava qüestionant, ja que també m'interessa saber que pensen sobre això i així veure el canvi de mentalitat en la societat al pas dels anys.

Els dos formularis han estat destinats exclusivament a dones, degut a que elles són les que se senten identificades directament amb les representacions creades per Disney. A més a més, la imatge de la dona creada per aquestes pel·lícules d'animació són un reflex de la visió que es tenia o es té de la dona en l'any d'estrena de cada una d'elles, per aquest motiu i com ja hem vist anteriorment és visible un canvi del paper femení en els films de forma positiva. Què pensaran les dones al respecte? Se senten identificades amb les dones vistes en les pel·lícules de Disney o encara aquesta franquícia no és capaç de representar al gènere femení com es mereix?

Les enquestes que exposaré posteriorment han estat contestades per vint-i-cinc persones, pel que fa al formulari dirigit per dones més adultes, i per cinquanta-vuit les preguntes destinades a nenes de primària, això gràcies a la col·laboració de tres escoles de la zona, l'escola Mas Prats i l'escola Les Ferreries de Palafolls, i l'escola La Roureda de Tordera.

És important dir que les enquestes contenen preguntes enfocades a les tres pel·lícules analitzades anteriorment, *La Blancaneu*, *La Sireneta* i *Vaiana*, per tal de saber que pensa la gent respecte a aquests personatges, en els quals es mostra clarament l'evolució del paper femení.

4.3.1. Enquestes primària

Primerament analitzaré les enquestes realitzades per nenes de 5è i 6è de primària, aquestes han sigut adaptades a la seva edat per tal que poguessin respondre amb facilitat i vaig obtenir un total de cinquanta-vuit respostes de part de les tres escoles col·laboradores.

Aquesta constava de 10 preguntes, amb dues preguntes dedicades a cada princesa, per saber que opinen sobre elles i el seu paper, una per saber amb quina se senten més identificades i les últimes tres enfocades a acabar d'esbrinar quin punt de vista tenen sobre les pel·lícules de la franquícia Disney.

A la primera pregunta **"Què opines sobre el personatge de la Blancaneu"**, trobàvem respostes en format a, b, c, on les nenes havien d'escollir si consideraven que aquesta princesa era valenta i independent, innocent i submisa o confiada i somiadora.

D'entre aquestes tres la resposta més votada a estat la tercera, confiada i somiadora, amb un 53,4% de vots, les altres dues han aconseguit un percentatge més reduït, de 21% en el cas de valenta i independent, i de 43,1% en el cas d'innocent i submisa.

L'objectiu d'aquesta pregunta era saber que pensaven les nenes pel que fa al comportament de la Blancaneu i, com hem pogut observar, la gran majoria no la veu com una persona independent capaç de fer coses per si mateixa, si no com algú massa confiat que viu en el món dels somnis.

La segona pregunta "**Creus que t'assembles a ella, en la seva manera de ser?**", referint-me a la Blancaneu respectivament, les nenes havien de respondre amb sí o no, i no només això, també havien de posar el motiu de la seva opinió, aquest fet em deixaria veure quina idea tenen sobre aquesta princesa i, al mateix temps, si les noves generacions viuen amb els estereotips creats per aquesta pel·lícula o ja els han deixat endarrere.

La majoria han respost que no voldrien assemblar-se a ella, amb 40 respostes negatives, mentre que 14 han respost afirmativament a aquesta pregunta. En ser una pregunta on podien donar la seva opinió he pogut arribar a una conclusió amb les seves respostes, una de la qual estic molt satisfeta, ja que es veu com les noves generacions estan creixent amb nous valors positius pel gènere femení.

La majoria de respostes negatives concorden en diversos aspectes, dient com no es senten identificades amb aquest tipus de personatge, al·legant que veuen a aquesta princesa com algú massa confiat, innocent, indefensa davant els perills i, sobretot, dependent dels altres; les nenes d'avui dia no se senten gens identificades amb aquest model i declaren en les seves respostes que són tot el contrari a aquest personatge, descrivint-se com noies valentes, independents i capaces de viure per si mateixes, també declaren que no volen sentir-se obligades a encarregar-se de les tasques de la casa, com netejar o cuinar, i que volen ser lliures de prendre les seves decisions. A part de no sentir-se identificades amb la personalitat de la Blancaneu tampoc ho estan amb el seu físic, consideren la figura prima, delicada i de pell clara de la princesa com una representació que no reflecteix la realitat de les dones d'avui dia, taxant-la de sexista.

En conclusió observem la nova mentalitat de les nenes més petites que han deixat enrere els estereotips creats per aquesta pel·lícula d'animació Disney i volen viure lliures sense les obligacions que abans assetjaven al gènere femení.

A la tercera pregunta ja passem a la següent pel·lícula, La Sireneta, on la pregunta és **"Què opines sobre el personatge de la Sireneta?"**. Tornem a trobar preguntes en format a, b, c, on les opcions són les següents: rebel, confiada o sotmesa. D'aquestes tres opcions la més votada ha estat la de confiada, amb un 67,2% de vots, mentre que les opcions de rebel i sotmesa han aconseguit un percentatge més baix, 32,8% i 8,6% respectivament.

Com a la pregunta relacionada amb la pel·lícula de la Blancaneu, aquesta tenia l'objectiu de saber que pensen les nenes pel que fa a aquest personatge Disney que acostuma a ser el preferit de molts infants. Hem pogut comprovar que encara veuen els personatges d'aquesta franquícia massa confiats pels seus gustos, i no les identifica'n amb personalitats rebels o independents. Això són factors positius que mostren un gran canvi en el pensament sobre la dona en la nova societat.

Seguidament trobem la pregunta de **"Creus que t'assembles a ella, en la seva manera de ser?"**, referint-me a la Sireneta respectivament. De la mateixa manera que a la pregunta vista anteriorment, però enfocada en la Blancaneu, havien de respondre amb sí o no i dir el perquè de la seva decisió. L'objectiu era el mateix, saber que pensen les nenes pel que fa a aquesta princesa amb cua de peix i veure si Disney està aconseguint que fins i tot els més petits se sentin identificats amb els seus personatges.

En aquesta pregunta 25 nenes han respost negativament, afirmant que no són com aquesta princesa, mentre que 19 han dit que sí. Trobem un canvi respecte a la Blancaneu, encara hi ha diferència entre els vots negatius i els positius, però a poc a poc sembla que Disney va aconseguint que les nenes se sentin identificades amb els seus personatges.

En declarar que no són com la Sireneta han donat diversos arguments, la gran majoria concordant en què elles no són tan confiades com aquesta princesa, també que no serien capaces de canviar una cosa tan preuada com és la veu per trobar l'amor de la seva vida i, sobretot, cap està disposada a canviar per agradar a un home, elles són com són i s'agraden d'aquesta forma. Per una altra banda, les que han respost afirmativament a aquesta qüestió han dit que consideren a la Sireneta una princesa rebel i aventurera, igual que elles.

En conclusió, hem pogut observar un canvi comparant amb la primera pel·lícula, cada cop més sembla que aquests personatges animats donen una personalitat al personatge femení més encertada. Sembla que anem per bon camí.

Tornem a trobar la pregunta a, b, c però aquesta vegada enfocada en la pel·lícula de Vaiana, una de les més noves de la franquícia Disney. La pregunta de **"Què opines sobre el personatge de Vaiana?"** comptava amb tres opcions per escollir: innocent, aventurera o independent. Entre aquestes tres opcions la més votada ha estat la d'aventurera, amb un 94,7%, mentre que les altres dues han arribat a percentatges més reduïts, amb un 7% en el cas d'innocent i un 24,6% en el cas d'independent. L'objectiu d'aquesta pregunta, igual que a les anteriors formulades de la mateixa manera, és saber que pensen les nenes sobre aquest personatge d'animació, per veure si hem deixat endarrere la imatge estereotipada que es tenia anteriorment de les dones, representades abans com persones dependents, temeroses i sense ambicions en la vida.

En conclusió a això podem dir que les dones actualment busquen una imatge que les representi amb caràcters independents, valents, confiats i forts, sembla que Disney s'ha anat adaptant a aquest nou desig per part del gènere femení i les noves generacions se senten més identificades amb els nous personatges que va estrenant aquesta franquícia.

A continuació trobem **"Creus que t'assembles a ella, en la seva manera de ser?"**, aquesta té l'objectiu d'esbrinar si les nenes se senten identificades amb aquesta nova princesa, Vaiana, i la veritat és que trobem un gran canvi si comparem els resultats d'aquesta pregunta amb les altres dues centrades en les pel·lícules anteriors.

En aquesta la gran majoria ha respost que sí, amb 39 vots afirmatius, i una minoria a donat una resposta negativa, amb 18 vots. Es pot observar com les nenes se senten més identificades amb aquest tipus de princesa, però, per què? Segons elles, Vaiana és una noia aventurera, valent, independent, curiosa i forta, tot el que volen ser o són aquestes noves generacions de nenes.

En conclusió podem observar com Disney ha deixat de costat tots aquells estereotips que assetjaven a les dones mostrant un model de princesa que s'identifica més amb les noies actuals.

Aquest fet es pot confirmar amb la següent pregunta del qüestionari, **"S'hi tinguessis l'oportunitat de ser una d'elles quina series i per què?"** on la gran majoria, 40 per ser exactes, han respost que els hi agradaria ser Vaiana, ja que és una noia aventurera, valenta i lliure, a més a més se senten més identificades amb la seva forma de ser i la seva personalitat.

En conclusió a això podem dir que el nou model de dona independent és la referència de la gran majoria de nenes de l'actualitat.

A la següent pregunta de **"De totes les pel·lícules Disney que has vist, quins personatges acostumes a recordar més?"**, els destinataris del formulari havien d'escollir entre tres opcions: Els personatges femenins, els personatges masculins o animals.

Aquesta tenia l'objectiu d'esbrinar quins són els personatges que acostumen a deixar més empremta en la memòria dels més petits i la resposta més votada a estat la dels

personatges femenins, amb un 56,1%, seguida dels animals amb un 35,1% i per últim els personatges masculins, amb un 8,8%.

Això podem afirmar que els personatges que més deixen marca són els femenins, per aquest motiu és tan important mostrar una imatge de les dones sense cap estereotip i que reflecteixi una realitat satisfactòria per a tot el gènere femení, ja que ajudarà al fet que les noves generacions sàpiguin que una dona és tan important com un home i és capaç de moltes coses, i encara que no es cregui això no es mostrava anteriorment.

A la penúltima pregunta les destinatàries de l'enquesta havien de respondre a la següent qüestió, **"Creus que els personatges de Disney s'assemblen a la realitat?"**, això em serviria per esbrinar si pensen que les representacions que fa Disney sobre les dones, i sobre altres personatges, s'assemblen a la realitat o encara no han aconseguit que les persones se sentin identificades amb els seus personatges.

Segons els resultats obtinguts 35 persones admeten que Disney no aconsegueix identificar-los com a persones, donant arguments com no representen com és en realitat la personalitat de les dones, les tracten com si no poguessin fer certes coses que un home sí i aquest fet els desagrada, tampoc estan d'acord en el fet que sempre les noies més maques i delicades són les que més pateixen i són maltractades, mentre que la seva contraposada sempre és la dolenta, representada sempre amb lletjor. Totes elles també estan d'acord a dir que Disney fa representacions sexistes adaptades als estereotips de la societat, com per exemple estar sotmesa a un home o haver de portar vestit o anar ben arreglada pel simple fet de ser una dona, volen ser lliures i que ningú, i molt menys una franquícia d'animació infantil, els hi digui com ha de ser una noia correcta.

Al contrari d'això les 16 persones que han dit que Disney sí aconsegueix representar-les, han donat arguments com que comencen a representar dones valentes, aventureres, rebels i capaces de fer coses per si mateixes, i aquest fet és completament cert, en les últimes pel·lícules d'aquesta franquícia hem pogut observar

personatges més valents que en les seves primeres animacions, mostrant així com sembla que la societat va avançant a poc a poc.

En conclusió, encara que sembli que Disney no compleix amb les expectatives de mostrar personatges reals i dignes de ser un model d'inspiració i conducta, a poc a poc això va canviant. És un procés lent aconseguir modificar tots els estereotips creats per la societat de forma injustificada, però Disney està intentant adaptar-se a la nova demanda de les generacions actuals, que busquen equilibri entre representacions d'home i dona.

L'última pregunta de l'enquesta era la següent **"De totes les pel·lícules Disney que has vist a quin personatge t'agradaria assembleu-te? Per què?"**.

Totes les nenes han donat respostes molt diverses, però la gran majoria han concordat en dues princeses, Vaiana i Merida. Aquestes dues són les princeses més valentes i independents de tota la franquícia Disney, això demostra com avui dia les nenes busquen assembleu-se a algú fort i capaç de fer les coses per si mateixa, busquen un model a seguir que les inspiri a ser millors i a no ser menyspreades per ningú.

Aquí es pot observar el gran canvi en la societat, com fa anys un model a seguir seria una princesa com la Blancaneu, adaptada a les necessitats de la societat, però avui dia es busca una princesa com la Vaiana o la Merida, que inspiri a les nenes del món a ser millors i a no deixar-se trepitjar per ningú, i menys per un home.

Conclusió de les enquestes per nenes de primària.

En conclusió als resultats de l'enquesta podem assegurar que les nenes de les noves generacions estan creixent amb nous valors que no tenien les persones de fa trenta anys per exemple, és a dir, estan començant a créixer en un món sense els estereotips creats anteriorment per una societat sexista que posicionava a les dones per sota del gènere masculí, fent-les veure dèbils i sotmeses. Però no només es nota

aquest canvi en l'educació que estan rebent els infants avui dia, sinó que els mitjans audiovisuals estan començant a divulgar una imatge de les dones satisfactòria que dóna a entendre com les dones estan guanyant terreny començant a deixar enrere els estereotips que les lligaven a una societat desigual.

4.3.2. Enquestes adults

A continuació analitzaré les enquestes destinades a noies i dones d'entre quinze i més de quaranta-ses anys. Aquest formulari conté dotze preguntes més complexes que les de l'altre formulari, dedicat a nenes de primària, per tal d'aconseguir opinions més encertades i raonables sobre el tema en el qual està enfocat el meu treball de recerca.

A la primera pregunta les que contestaven l'enquesta havien d'escollir entre tres opcions, per tal de **definir a la primera princesa creada per la franquícia Disney, la Blancaneu.**

Les opcions a escollir eren les següents: valenta i independent, innocent i submissa o confiada i somiadora. La resposta més votada ha estat la d'innocent i submissa, amb un percentatge d'un 64%, mentre que les altres dues opcions a escollir compten amb percentatges més reduïts, amb un 4% en el cas de valenta i independent, i un 44% en el cas de confiada i somiadora.

L'objectiu d'aquesta pregunta era saber quina imatge tenien les noies i dones de l'actualitat sobre aquesta princesa Disney, la qual va ser un model a seguir en el seu temps d'estrena, però en l'actualitat la majoria relaciona aquest personatge amb una figura sotmesa, fent referència al fet que es deixa posicionar per sota de la resta dels personatges de l'animació.

La segona pregunta del qüestionari a contestar era la següent: **"Creus que representa el model de dona que a tu t'agradaria ser?"**. Aquí les destinatàries de l'enquesta havien de respondre amb sí o no i donar el perquè de la seva elecció. D'aquesta forma seria capaç de veure si les dones se senten identificades amb aquest

primer model que va donar Disney sobre el gènere femení o encara els hi queda lluny aquest fet.

Els resultats han estat clars amb molta diferència. La gran majoria ha votat que aquesta princesa, la Blancaneu, no representa a les dones gens ni mica. Han donat prou motius per recolzar el seu punt de vista, i totes concorden en quasi tots els seus arguments, dient que no consideren que aquesta princesa sigui independent o autònoma per si mateixa, tampoc té pensaments o idees pròpies i és un personatge massa confiat. També recriminen que la seva tasca principal és dedicar-se a les feines de la casa, com cuinar o netejar, i que es troba sotmesa a un home.

En conclusió, totes concorden en què aquest personatge en concret no representa a les dones de l'actualitat en absolut. D'aquesta forma hem pogut comprovar com aquest primer intent que va realitzar Disney de representar a les dones en l'actualitat és un autèntic fracàs, encara que a la seva època de creació fos tot un èxit, la qual cosa no es pot dir avui dia.

A la següent pregunta de **“Canviaries alguna cosa sobre aquest personatge?”**, referint-me a la Blancaneu, s'havia de respondre amb sí o no i donar el motiu de la teva elecció. Aquesta pregunta en específic tenia l'objectiu d'esbrinar per què les dones se senten disconformes amb aquest personatge, per tal de veure quina mentalitat tenen respecte al comportament d'aquesta princesa.

Per quasi unanimitat les respostes han estat afirmatives, totes opinaven que aquest personatge tenia molt per canviar per tal de poder aconseguir arribar a ser un model de conducta com cal. Un altre cop tornem a trobar opinions diverses sobre la pregunta en qüestió, però sempre amb concordança o connexió entre elles. La gran majoria pensa que aquesta princesa Disney manca d'iniciativa i té massa conformisme respecte a la vida, també els hi molesta el fet que sigui tan sotmesa a l'home, innocent i confiada; elles volen una personalitat independent, valenta i que no transmeti debilitat, si no força.

En conclusió, volen un canvi en la personalitat i el comportament dels personatges, substituint la seva actitud sotmesa mostrada a la pel·lícula per una guerrera i amb caràcter. Aquest seria el seu model a seguir ideal.

A continuació ja passem a les preguntes relacionades amb la següent princesa Disney, la Sireneta, amb la pregunta de **"Què opines sobre el personatge de la Sireneta?"**, aquí les noies havien d'escollir entre tres opcions, a, b, o c, les quals contien les següents respostes: valenta i independent, innocent i submisa, i confiada i somiadora, en aquest ordre respectivament.

L'objectiu d'aquesta pregunta, igual que a la semblant vista anteriorment, és saber quina imatge tenen sobre aquesta princesa, per tal d'observar si en comparació a la Blancaneu els resultats milloren o segueixen en la mateixa línia. Aquest fet m'ajudarà a saber si a poc a poc Disney va aconseguint retratar el model de dona que es busca o encara queda molt per això.

Segons els resultats obtinguts podem observar que Disney ha aconseguit avançar una mica. La resposta més votada és la de confiada i somiadora, amb un 64% dels vots, mentre que les altres opcions han aconseguit un 32%, en el cas de valenta i independent, i un 8% en el cas d'innocent i submisa.

En conclusió, podem observar com ja no són evidents els comportaments sotmesos vists en personatges anteriors, i com es comença a mostrar una actitud somiadora amb petits rastres d'independència i valentia. Sembla que aquesta franquícia per fi està fent canvis que afavoreixen al gènere femení.

A la pregunta a continuació les destinatàries de l'enquesta havien de dir si **consideraven que la Sireneta representava el model de dona que les hi agradaria ser o no.**

L'objectiu d'això era saber si en aquestes pel·lícules d'animació s'està retratant un model sobre la dona digne a seguir o si això encara els hi queda massa lluny.

Certament la votació ha estat molt igualada, amb 11 persones que han respost afirmativament a aquesta qüestió i 12 que han donat la seva negativa al respecte, i dues persones que han deixat el vot en blanc degut a la seva indecisió sobre l'assumpte. A més a més els dos bàndols han donat bons arguments per defensar la seva opinió. Els que han respost afirmativament han concordat en què aquesta princesa, en comparació a les vistes anteriorment en la franquícia, és curiosa i observadora, també es mostra rebel i lluita pel que vol, pren decisions i s'enfronta a les conseqüències i, sobretot, segueix els seus somnis. En canvi, les que han donat la seva negativa en aquesta pregunta han afirmat que és un personatge massa confiat, que depèn de la gent i que no és valenta, sinó que massa somiadora, també recriminen el fet que canvi com és per tal de complaure a un home del qual s'ha enamorat sense conèixer-lo realment, només fixant-se en els aspectes superficials, a més a més abandona tot, fins i tot a la seva família, per poder estar amb ell.

En conclusió podem dir que encara que sembli que comencen a representar un model de dona acceptable, pel que respecta a aquest personatge, encara els hi queda molt per arribar a una representació satisfactòria sobre el gènere femení de l'actualitat.

"Canviaries alguna cosa d'aquest personatge?", aquesta és la següent pregunta que trobem al formulari, i l'última enfocada només en aquesta princesa, la Sireneta. Aquí les noies i dones havien de respondre amb sí o no i, a més a més, dir que seria el que modificarien d'aquest personatge. D'aquesta forma es podrà veure en quins factors el gènere femení sent inconformisme pel qual respecte a aquesta princesa.

Majoritàriament la resposta ha estat afirmativa, amb 13 vots, assegurant que aquest personatge té molt per canviar. Mentre que una petita minoria, amb 5 vots, ha respost negativament.

Els que han respost que sí en aquesta qüestió, han respost que canviarien el seu conformisme davant la vida, també voldrien que no ser retratades com una persona

tan confiada i que no es deixi emportar tant per les persones, que no canvies només per complaure a un home i que s'estimi tal com és, i que no fos tan somiadora.

D'aquests resultats podem dir que encara trobem factors claus per modificar abans de poder afirmar que Disney retracta una representació exacta del gènere femení digne d'admirar.

A continuació passem a les preguntes relacionades amb l'última princesa del formulari, Vaiana, protagonista d'una de les pel·lícules més noves de la franquícia Disney.

Primerament trobem la pregunta de **"Què opines sobre el personatge de Vaiana?"**, on, igual que a les preguntes del mateix estil vistes anteriorment, les destinatàries de l'enquesta havien d'escollir entre tres opcions, a, b, o c, les quals contien les següents respostes: valenta i independent, innocent i submisa, i confiada i somiadora, en aquest ordre respectivament.

L'objectiu és saber que pensen les dones sobre aquest nou personatge, per esbrinar si encara conserva factors mostrats en els personatges anteriors o si hem aconseguit una visió completament nova sobre el gènere femení, i segons els resultats podem afirmar que sí.

En aquesta votació un 88% ha afirmat que Vaiana és valenta i independent, mentre que les altres dues opcions no han estat tan votades, amb un 4% en el cas d'innocent i submisa, i un 12% en el cas de confiada i somiadora.

Aquests resultats donen a entendre que per fi Disney ha deixat enrere la imatge d'una protagonista innocent i confiada, substituint-la per una princesa forta i lluitadora, que, com hem pogut veure anteriorment, és la representació que volien aconseguir les dones.

"**Creus que representa el model de dona que a tu t'agradaria ser?**", aquesta és la següent pregunta del qüestionari i on es pot observar una clara diferencia en respecte a les princeses anteriors.

L'objectiu, com la mateixa pregunta indica, és saber si aquesta nova princesa fa sentir a les dones que per fi són representades com cal o si això encara queda lluny per Disney, però segons els resultats obtinguts podem dir que sí, Disney ha aconseguit que les dones se sentin identificades amb aquesta protagonista. Amb quasi una resposta unànime les dones diuen que aquest representa un model de noia que les hi agradaria ser.

Quina diferència hi ha amb les altres dues princeses? Per què senten que Vaiana representa a les dones? Això és fàcil de respondre, elles mateixes han afirmat que Vaiana és audaç, independent i valenta, és una noia que sap el que vol i no té gens d'interès romàntic, ella se centra en el seu creixement interior i en defensar els seus ideals, ella representa una dona amb un caràcter fort que no necessita a un home per valer-se de si mateixa, també lluita per aconseguir tot el que es proposa; és un model digne de representació de la dona.

En conclusió, després de molts anys Disney ha aconseguit mostrar a les pantalles una princesa independent i forta per si mateixa, fet que ha agradat al gènere femení, per què per fi són representades com cal.

A continuació les noies havien de respondre a la següent pregunta si **canviarien alguna cosa sobre el personatge de Vaiana**. Això tenia l'objectiu de saber si encara se senten disconformes amb algun aspecte relacionat amb la nova representació del gènere femení a Disney.

Per resposta total, a excepció d'un vot, totes les noies han afirmat que no veuen necessari modificar res d'aquesta protagonista, pensen que és una princesa, autònoma, independent i que representa perfectament el model de dona que volen.

En conclusió hem pogut observar com Disney ha anat avançant en la creació dels seus personatges fins a arribar a un satisfactori per les dones.

Seguidament al qüestionari trobem la pregunta de **"Quin dels personatges anteriors, Blancaneu, la Sireneta i Vaiana, representa millor a la dona actual?"**, aquesta tenia l'objectiu de confirmar quina princesa era la millor representació d'una dona actual i saber el motiu de la seva elecció, i òbviament els resultats hi han estat clars.

Ningú votat per la Blancaneu com a millor representant de la dona, a la Sireneta l'han votat 3 persones, mentre que a Vaiana 16. Per què té tants vots Vaiana? Segons les respostes donades per les diferents noies, Vaiana és una princesa capaç de fer tot el que es proposa, és forta, independent i valenta, no depèn de ningú i dóna un fort reconeixement a les dones, també cal destacar que trenca amb el model de princesa sotmesa que es tenia abans a Disney.

Veig important el fet de mostrar aquesta resposta donada al qüestionari, la qual mostra perfectament el pensament de les dones de l'actualitat *"La Vaiana, ja que actualment les dones estem aconseguint que es trenquin antics estereotips, com el fet que una dona no pugui votar o treballar i que és la que s'ha d'encarregar dels nens i les tasques domèstiques, mentre l'home no fa res. Les dones d'avui dia lluitem contra això i som independents, la majoria no necessitem ni depenen de cap home per fer el que ens agrada. Per desgràcia, encara hi ha països de l'Àsia on dones necessiten el consentiment d'un home per fer allò que, però espero que a poc a poc aconseguim desfer-nos d'aquestes actituds ridícules que ha hagut d'aguantar la dona durant tants segles"*. Aquí podem observar com el pensament de les dones ha canviat dràsticament comparant-lo amb èpoques anteriors, i com el gènere femení es troba guanyant a poc a poc una lluita per posicionar-se en la mateixa posició que un home, per aconseguir una igualtat i un reconeixement anteriorment no atorgat per motius sense fonament.

La penúltima pregunta del formulari és la següent: **"Quan penses en pel·lícules Disney, quins personatges recordes millor?"**. Aquest tenia un objectiu clar, esbrinar quins són els personatges de Disney que més es queden gravats en la ment de les persones, per què són aquests personatges els que transmeten als infants un model de conducta a seguir.

La resposta més votada ha estat la dels personatges femenins, amb un 68% dels vots, això mostra que són les representacions de les dones les que més romanen en la ment de les persones. Per aquest motiu és clau que les dones siguin representades d'una manera forta i igual a l'home en tots els aspectes, per transmetre un sentiment d'igualtat que perduri en les ments de la gent.

Per últim he realitzat a les noies la següent qüestió: **Si haguessis d'escollir un personatge de Disney que et representes, o què tingués alguna semblança amb tu, quin seria i per què?**

D'aquesta forma podria veure directament quin seria el seu model ideal de representació per elles.

He aconseguit respostes molt diverses, però tots tenen una semblança, la majoria ha escollit personatges forts, donant a entendre que a elles no els hi agrada aquella imatge d'una noia dèbil i innocent mostrada anteriorment per Disney, busquen més que això.

Aquí exposaré les respostes més interessants donades al formulari i els motius de les seves eleccions: *"Megara d'Hèrcules, perquè és una dona independent i valenta", "La Vaiana, ja que com he dit, és una dona independent i totes dones haurien de ser així", "Mulan, perquè és lluitadora, valenta, independent", "La princesa Merida, ja que és representada com una dona forta i independent que no necessita a cap home i que fa allò que li agrada, els seus hobbies, encara que no siguin considerats femenins", "Merida, Jasmin i Esmeralda. Seria una barreja d'aquestes tres perquè lluiten pel que creuen correcte i el que volen per la seva vida personal de totes les maneres possibles (encara que a vegades cometin errors) sense deixar de banda la seva estima per la família i el seu altruisme".*

En conclusió veiem com les dones de l'actualitat se senten més atretes per un personatge fort que defensi els seus ideals per sobre de tot, no senten que la debilitat o el fet d'estar sotmesa a l'home siguin trets que defineixin avui dia al gènere femení.

Conclusió de les enquestes per adults

Amb tots els resultats obtinguts en aquest formulari podem assegurar que en l'actualitat les dones ja no se senten representades pels models de princesa que donava primerament Disney, posant com a exemple a Blancaneu, ja que aquests marcaven al gènere femení com noies dèbils i sense pensaments propis que depenien d'algú en tot moment, potser això en l'època d'estrena de les pel·lícules amb aquest estereotip era molt ben vist, però avui dia les dones veuen això com una discriminació al seu gènere. Com s'ha pogut observar en l'actualitat es busca una representació forta i independent, capaç de fer sentir a les dones lliures i segures de si mateixes i posicionar-les amb igualtat a l'home.

Com s'ha pogut observar amb el resultat de les enquestes aquest fet s'ha pogut assolir de forma satisfactòria, donant a les dones el reconeixement que tant es mereixen i que tants anys ha costat aconseguir.

4.4. Conclusió de les enquestes realitzades.

Després d'analitzar tots els resultats obtinguts en aquestes enquestes puc dir amb seguretat que el model de dona que es buscava representar fa trenta anys és completament diferent de l'actual.

Això és pel fet que durant el pas dels anys les necessitats primordials de les dones han anat variant dràsticament, com s'ha pogut observar no només a les respostes de les enquestes, sinó també en la representació del paper femení en les tres pel·lícules.

Anteriorment es buscava un model de dona innocent, submissa sota l'autoritat del gènere masculí i sense ideals propis i, al mateix temps, amb el concepte de cos perfecte. Però en l'època actual tot això ha quedat enrere.

Les dones del present busquen un model de representació digne de ser un exemple a seguir i que les faci saber que no són menys que els altres, sinó que cadascuna d'elles és capaç d'aconseguir fer coses úniques. Totes les generacions actuals concorden en aquest aspecte, volen una imatge de referència forta, valenta, independent i que no es deixi trepitjar mai per ningú, volen sentir-se importants.

Al pas del temps sembla que Disney ha anat ajustant-se a aquests nous desitjos de la societat, mostrant una evolució gradual en les seves pel·lícules, adaptant la trama de les seves pel·lícules per donar una importància a les dones més rellevant i transformant la personalitat d'aquests personatges femenins per una més autosuficient. Encara que aquesta adaptació ha trigat anys, sembla que aquesta indústria, amb les seves últimes estrenes de pel·lícules de princeses, ha aconseguit donar al seu públic el que volien.

En conclusió puc afirmar que tot el gènere femení, des dels infants fins als adults, busca un model de representació que les situï en un lloc igual a l'home, demostrant la seva importància en la societat, i a poc a poc Disney ha pogut satisfer aquesta necessitat.

5. Conclusions finals.

Al llarg dels anys, el paper de la dona en la societat hi ha hagut de passar per molts entrebancs per arribar a aconseguir la importància que se li atorga avui dia.

Un dels factors que ha ajudat a assolir això ha sigut la transmissió mitjançant els mitjans de comunicació, sent la factoria Disney una de les més importants, sobretot per infants, i sobre la qual ha tractat el meu treball.

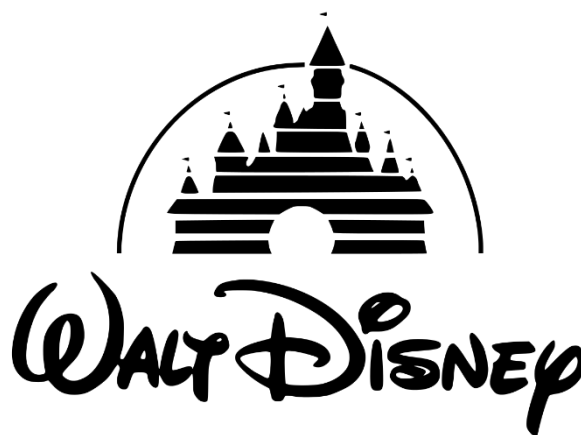
Als inicis de Disney, concretament a partir de la creació de la franquícia de princeses, es van crear una gran quantitat d'estereotips sobre el gènere femení que van perseguir a les dones durant molts anys, lligant-les a seguir un model de comportament determinat per la societat del moment. Però a mesura que passava el temps s'ha pogut observar una gran evolució en la mentalitat de la dona actual, la

qual s'allunya de les primeres representacions creades per la franquícia Disney, adaptades a les necessitats de les èpoques en les quals es van estrenar.

Les dones del present no estan disposades a assolir les expectatives dels estereotips creats anteriorment per aquesta franquícia d'animació, com per exemple mantenir-se innocent i submisa, posseir un cos perfecte i una actitud refinada o viure amb l'ideal de trobar un príncep blau que solucioni tots els seus problemes, no, les dones de l'actualitat busquen ser fortes i independents, autosuficients, no volen dependre de ningú i molt menys estar lligada a un home, volen ser lliures i sentir-se elles mateixes en tot moment.

Tenint en compte tot això, Disney ha estat escoltant tots els seus desitjos, i durant molt temps ha estat buscant un model de dona que satisfaci i representi al gènere femení actual, un model a seguir per totes les edats, i sembla que amb els seus nous estrenes ho ha aconseguit.

Per fi la dona està aconseguint la imatge i la importància que es mereix, i esperem que en el futur el paper femení sigui avançant positivament gràcies a les noves generacions, que amb les seves idees i pensaments fan que mitjans de comunicació com Disney s'adaptin a les noves necessitats de la població.

Imatge 12: Logotip de Disney ¹⁶

¹⁶ Imatge 12: Logotip de Disney, extreta de : <https://www.pinterest.es/pin/372039619222981276/>

6. Bibliografia i webgrafia

- BREU, Ramon. (2014) *La educación Disney, manual crítico para enseñantes*. Mecenix. Barcelona. [Consulta: 4 octubre 2020].
- Tentulogo, Blog para emprendedores, Colección historia de las grandes marcas: Disney, la compañía que cambió el significado de infancia para siempre [en línea]. < <https://tentulogo.com/disney-la-compania-que-cambio-el-significado-de-infancia-para-siempre/> > [Consulta: 12 juliol 2020].
- Forero, Leidy; Cárdenas, Jhon. Vivir como lo hizo Disney [en línea]. 2012. < <http://vivircomolohizodisney.weebly.com/iquestqueacute-es-disney.html> > [Consulta: 15 juliol 2020].
- Wikipedia, The Walt Disney Company [en línea]. <https://es.wikipedia.org/wiki/The_Walt_Disney_Company> [Consulta: 17 juliol 2020].
- Wikipedia, Princesas Disney [en línea]. <https://es.wikipedia.org/wiki/Princesas_Disney> [Consulta: 17 juliol 2020].
- Wikifandom, Princesas Disney [en línea]. 2017. <[https://disney.fandom.com/es/wiki/Princesas_Disney#:~:text=Disney%20Princesas%20\(o%20Princesas%20Disney,de%20The%20Walt%20Disney%20Company.&text=La%20franquicia%20Disney%20Princess%20original,%C3%A9xito%20de%20sus%20respectivas%20pel%C3%ADculas](https://disney.fandom.com/es/wiki/Princesas_Disney#:~:text=Disney%20Princesas%20(o%20Princesas%20Disney,de%20The%20Walt%20Disney%20Company.&text=La%20franquicia%20Disney%20Princess%20original,%C3%A9xito%20de%20sus%20respectivas%20pel%C3%ADculas)> [Consulta: 17 juliol 2020].
- OXFAM Intermón, Estereotipos de género que escuchamos cada día [en línea]. 2018. <<https://blog.oxfamintermon.org/estereotipos-de-genero-que-escuchamos-cada-dia/>> [Consulta: 17 juliol 2020].
- Flores, Maricela. La terrible (y verdadera) historia que inspiró “Blancanieves y los siete enanos” [en línea]. 2019. < <https://de10.com.mx/top-10/la-terrible-y-verdadera-historia-que-inspiro-blancanieves-y-los-siete-enanos> > [Consulta: 10 agost 2020].
- FilmAffinity, Blancanieves y los siete enanitos [en línea] <<https://www.filmaffinity.com/es/film991538.html>> [Consulta: 10 agost 2020].
- Wikipedia, Hermanos Grimm [en línea] <https://es.wikipedia.org/wiki/Hermanos_Grimm> [Consulta: 10 agost 2020].

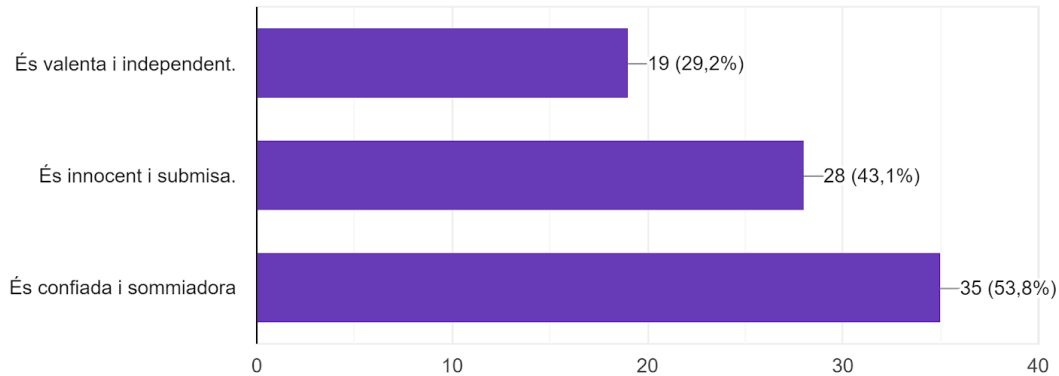
- Ayala Cárdenas, Rodrigo. La verdadera historia de Blancanieves que Disney no se atrevió a contar [en línea]. 2017. <<https://culturacolectiva.com/historia/la-verdadera-historia-de-blancanieves>> [Consulta: 10 agost 2020].
- FilmAffinity, La sirenita [en línea] <<https://www.filmaffinity.com/es/film130551.html>> [Consulta: 15 agost 2020].
- Ortiz, Juan. La verdadera sirenita [en línea]. <<https://www.actualidadliteratura.com/la-verdadera-sirenita/>> [Consulta: 15 agost 2020].
- Bravo, Miguel. La verdadera historia de la Sirenita que Disney no mostrarà en el cine [en línea]. 2019. < <https://www.fayerwayer.com/2019/07/verdadera-historia-sirenita-disney/> > [Consulta: 15 agost 2020].
- Zeneida. La verdadera historia de la Sirenita. *Travel me Softly* [en línea]. <<https://travelmesoftly.com/verdadera-historia-la-sirenita/>> [Consulta: 16 agost 2020].
- J.K, Judith. Antes de ver Moana (o Vaiana), deberías saber estos interesantes conceptos del mundo polinesio. *La Vanguardia* [en línea]. 2016. <<https://www.lavanguardia.com/crileo/cultura/20161127/47411773245/antes-de-ver-moana-o-vaiana-deberias-saber-estos-interesantes-conceptos-del-mundo-polinesio.html>> [Consulta: 5 setembre 2020].
- Wikipedia, Moana (pel·lícula de 2016) [en línea]. <[https://es.wikipedia.org/wiki/Moana_\(pel%C3%ADcula_de_2016\)](https://es.wikipedia.org/wiki/Moana_(pel%C3%ADcula_de_2016))> [Consulta: 5 setembre 2020].
- EcuRed, Blancanieves y los siete enanitos [en línea]. <https://www.ecured.cu/Blancanieves_y_los_siete_enanitos> [Consulta: 20 setembre 2020].
- EcuRed, La Sirenita [en línea]. <https://www.ecured.cu/La_Sirenita> [Consulta: 20 setembre 2020].

7. Annexos

Respostes enquestes primària.

1. Què opines sobre el personatge de la Blancaneus? Pots marcar més d'una opció.

65 respostes

Creus que t'assembles a ella, en la seva manera de ser?

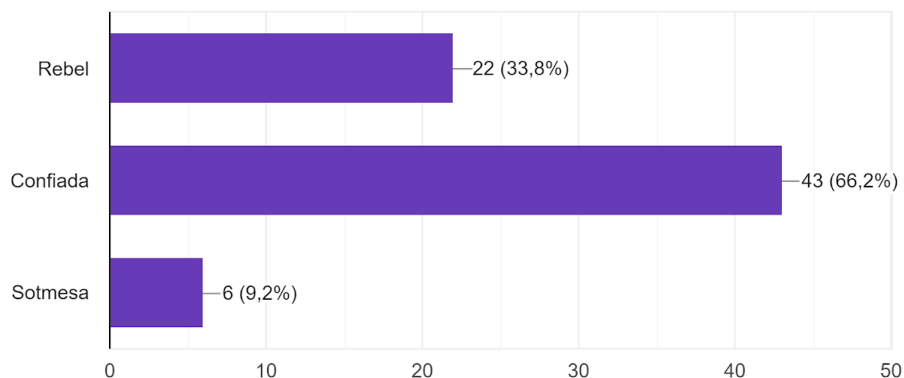
1. No.
2. No.
3. No, perquè jo no confio en desconeguts.
4. No, perquè sóc valenta i somiadora.
5. No, no sóc molt innocent ni submisa.
6. No, perquè no sóc innocent.
7. No, perquè no sóc innocent
8. No, perquè jo no confio en desconeguts.
9. No, perquè sóc molt confiada
10. No, perquè jo no sóc una persona confiada de mi mateixa
- 11.No, perquè ella confia molt en les persones dolentes.
- 12.No, perquè crec que no m'assemblo res a ella.
- 13.No, perquè no parlo amb els animals.
- 14.No, perquè ella s'atreveix a tot i jo no.
- 15.No sóc com ella.
- 16.Sí, perquè sóc valenta
- 17.No, ella és més valenta.
- 18.No, perquè no sóc molt valenta.

19. No, perquè jo amb gent desconeguda sóc molt poruga.
20. Una mica.
21. No, perquè no confio en desconeguts.
22. No, perquè jo no tinc poders.
23. Sí, perquè sóc valenta.
24. No, perquè no la conec molt.
25. No, perquè jo no sóc tan valenta
26. No, perquè ella té molts problemes i jo no tinc problemes.
27. No, perquè sóc valenta i confiada.
28. Sí, perquè m'agrada la natura.
29. Sí, perquè sóc confiada, valenta...
30. No la veritat, jo crec que no sóc confiada.
31. Crec que sí perquè confio en mi.
32. No, perquè no parlo amb gent que no conec.
33. No, perquè jo sóc més independent i no tinc la seva manera de ser.
34. No, perquè sóc una persona independent que no viu d'una altra persona que no sigui la meva mare.
35. No, perquè ella és molt indefensa i jo no sóc així.
36. Sí, perquè sóc molt valent i intento fer el màxim bé possible.
37. Sí, perquè és una bona persona, com jo.
38. Sí, perquè és valenta.
39. No, perquè sóc molt poruga a equivocar-me, en canvi la Blancaneu no té por a fallar.
40. Sí
41. Sí i no.
42. Sí, perquè sóc molt valent
43. Sí, perquè sóc valenta
44. No, perquè no sóc molt confiada.
45. No, perquè jo no sóc tan valenta.
46. No, perquè li agraden els vestits i a mi no.
47. No gaire.
48. No, ella és la típica princesa de Disney prima amb pell clareta, innocent.

49. No, perquè ella està obligada a netejar, fer el menjar... En canvi ara normalment no ho estem.
50. No, perquè no sóc valenta, ni confiada, ni innocent.
51. No sóc res del que és ella.
52. No, perquè jo no sóc innocent i submisa.
53. No, es podria dir que el color dels seus ulls són com els meus, però la seva manera de ser no és com la meua. Sóc una nena amb moltes energies i ella no.
54. Sí, perquè som iguals.
55. No, perquè a ella l'han de salvar amb un petó i això no té sentit perquè no és amor de veritat.
56. No, perquè jo no confio en les persones desconegudes.
57. No
58. No, perquè jo no sóc com ella.
59. No, perquè no sóc tant innocent.
60. No, perquè no confio tant.
61. Sí.

4. Què opines sobre el personatge de la Sireneta?

65 respostes

Creus que t'assembles a ella, en la seva manera de ser?

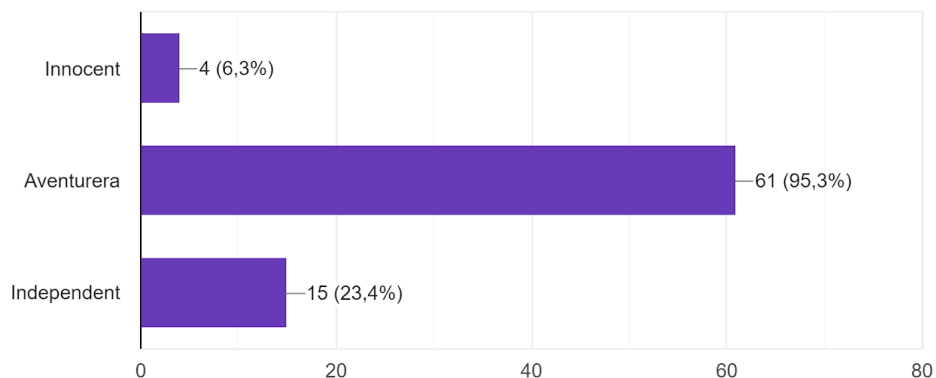
1. No.
2. No.
3. No.
4. No, crec que jo no sóc tan confiada.

5. Una mica, perquè de vegades em surto amb la meva.
6. No, perquè no sóc molt rebel.
7. No, perquè no sóc rebel.
8. Sí, perquè jo també desobeeixo al meu pare.
9. Sí, perquè sóc molt confiada.
10. Sí.
11. No, perquè no m'agrada fer les coses sola.
12. Sí, perquè de vegades també confio en la gent.
13. No, perquè no sóc tan confiada amb la gent.
14. Jo crec que no, perquè ella confia en el príncep sense saber qui és.
15. Una mica. No faig cas els meus pares.
16. No.
17. Sí.
18. No molt.
19. No, perquè jo no sóc gens confiada.
20. No, jo sóc desconfiada amb els desconeguts.
21. Sí, perquè m'agrada l'aigua.
22. No.
23. No, perquè jo no haig d'escapar de ningú.
24. Sí, perquè sóc rebel.
25. Sí, perquè sóc aventurera.
26. No, perquè no sóc somiadora.
27. No, perquè jo no donaria la meva veu per conèixer l'amor de la meva vida.
28. No, perquè no sóc una sirena.
29. No, perquè no sóc una sirena i tampoc tinc la seva personalitat.
30. No, perquè jo no puc viure sota l'aigua.
31. Una mica, a vegades desobeeixo.
32. No, perquè no m'agrada canviar la meua manera de ser pels altres.
33. No, perquè no tenim res en comú.
34. Sí, perquè nada molt bé i jo també.
35. Sí, perquè és confiada i jo també.
36. No ho sé.
37. Sí, perquè jo confio en mi mateixa.

38. Poc.
39. Sí.
40. No, perquè ho va canviar tot per un noi.
41. Una mica.
42. Una mica, però molt poc.
43. No, perquè no sóc rebel.
44. Sí.
45. Crec que sí, perquè sóc juganera, moguda i faig el que m'agrada sense importar-me les critiques.
46. Més o menys, perquè sóc molt confiada en el que faig, però d'algunes coses em penedeixo.
47. Sí, perquè no em rendeix.
48. No.
49. No, perquè no m'agrada com és.
50. No, perquè no estic tan sotmesa.
51. Una mica, perquè m'agrada molt nadar.

7. Què opines sobre el personatge de Vaiana

64 respostes

Creus que t'assembles a ella, en la seva manera de ser?

1. No.
2. Sí.
3. Sí.
4. No.
5. Sí.
6. Sí.
7. Sí, jo sóc aventurera i independent.
8. Sí, perquè sóc bastant aventurera.
9. Sí, perquè m'agraden les aventures.
10. Sí, perquè sóc molt aventurera.
11. Sí, perquè sempre estic a la muntanya i escalant arbres.
12. Sí, perquè sóc una persona molt aventurera.
13. Una mica.
14. Sí, perquè m'agrada molt l'aventura i sóc una mica independent.
15. Sí, perquè sóc molt aventurera com ella.
16. Sí, perquè és valenta com jo.
17. Una mica, jo també sóc aventurera.
18. Sí, perquè m'agrada ser aventurera.
19. Sí.
20. Una mica, perquè a mi m'agrada explorar.
21. En aventurera sí, perquè m'agraden molt les aventures, però en independent no perquè sempre m'ha agradat molt estar amb persones.
22. Sí.
23. Més o menys.
24. Sí, perquè sóc aventurera.
25. Sí, perquè jo sóc molt aventurera.
26. Sí, perquè sóc valenta com la Vaiana.
27. No, perquè no tinc la mateixa personalitat que ella.
28. No, perquè jo no sóc tan innocent.
29. Sí, perquè sóc molt aventurera.
30. Una mica.
31. Sí, perquè també sóc bastant aventurera.

32. Una mica sí, perquè és valenta i aventurera igual que jo.
33. Sí, perquè m'agrada molt com és.
34. Sí, perquè intento ser valenta encara que em costi.
35. Sí, perquè les dues som aventureres i divertides.
36. Sí, perquè sóc aventurera i innocent.
37. Més o menys.
38. Sí, perquè és com jo.
39. Sí, perquè m'agrada molt la naturalesa i ser aventurera.
40. Sí, perquè m'agraden les aventures.
41. No he vist la pel·lícula.
42. No.
43. Més o menys.
44. Una mica.
45. No molt la veritat.
46. Sí, perquè sóc molt aventurera i m'agrada fer les coses per mi mateixa.
47. No.
48. No, perquè a mi em fan por anar en vaixell.
49. Una mica.
50. Sí, perquè m'agraden les aventures.
51. No, perquè no sóc tan aventurera.
52. Sí, perquè m'agraden les aventures.
53. No em semblo a ella, però m'agradaria.

S'hi tinguessis l'oportunitat de ser una d'elles quina series i per què?

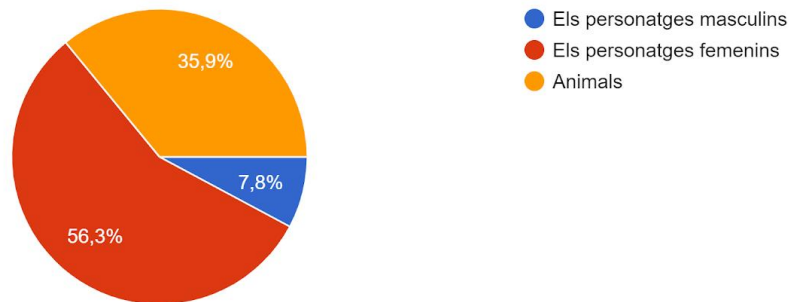
1. La Vaiana.
2. La Vaiana.
3. La Vaiana, perquè m'agrada fer aventures amb les meves amigues.
4. La Vaiana, perquè som igual d'aventureres.
5. La Vaiana, perquè ella és molt aventurera.
6. La Sireneta, perquè m'agrada el mar.
7. La Vaiana, perquè ens assemblem molt.
8. La Vaiana, perquè és molt aventurera.
9. La Sireneta, perquè m'agrada molt la seva història.

10. La Vaiana, perquè és molt aventurera.
11. La Sireneta, perquè m'agrada el mar i les sirenes.
12. La Sireneta, perquè m'agrada viure moltes aventures, però també m'agradaria ser la Vaiana.
13. La Vaiana, perquè sóc molt aventurera i m'agrada descobrir coses noves.
14. Jo seria la Vaiana, perquè és molt valenta.
15. La Vaiana, perquè m'agrada com és.
16. La Vaiana, perquè sóc aventurera i m'agrada el mar.
17. La Sireneta, perquè m'agrada molt l'aigua.
18. Jo seria la Vaiana.
19. La Vaiana, perquè m'encanten les aventures.
20. La Vaiana.
21. La Vaiana, perquè és aventurera com jo.
22. Jo seria la Vaiana, perquè m'agrada descobrir coses noves.
23. M'agradaria ser la Jasmine de la pel·lícula Aladdin, perquè és la meva preferida.
24. La Vaiana, perquè m'agrada molt.
25. La Vaiana, perquè és molt valenta.
26. La Vaiana, perquè té menys perill.
27. Merida.
28. La Rapuzel, perquè és aventurera i divertida.
29. La Merida, perquè és solitària.
30. Cap d'elles, perquè no vull ser com elles.
31. La Vaiana, perquè m'agrada lluitar pel meu poble.
32. La Merida o l'Elsa, perquè no es deixen portar per la gent i no necessiten un home per viure.
33. La Vaiana, perquè la meva personalitat se sembla una mica.
34. La Vaiana, perquè s'acosta més a la meva personalitat.
35. La Vaiana, perquè m'agrada molt el mar i ser aventurera.
36. A mi no m'agrada cap princesa Disney, però m'heu dit que col·labori, així que a mi m'agrada la Wolverine.
37. La Vaiana, perquè m'agradaria tenir la gran aventura que ella va viure.
38. La Sireneta, perquè neda molt bé.

39. La Merida, perquè no té res de por, com jo.
40. La Vaiana, perquè m'agraden les aventures.
41. La Rapunzel, perquè m'agrada molt la seva manera de ser i sempre ha sigut la meva preferida.
42. La Blancaneu, perquè és molt valenta.
43. La Vaiana, perquè li agrada molt l'aventura com a mi.
44. La Vaiana, perquè m'agrada ser lliure.
45. La Rapunzel, perquè m'agrada molt.
46. La Vaiana, perquè és aventurera.
47. La Sireneta, perquè és rebel i valenta.
48. Cap.
49. La Vaiana, perquè m'agrada molt la seva manera de ser.
50. La Vaiana, perquè domina el mar i és molt valenta.
51. Cap, ja estic contenta amb com sóc ara.
52. La Vaiana, perquè és la que més se sembla a mi.
53. Seria la Vaiana, perquè és molt aventurera com jo.
54. Si haig de triar alguna d'aquestes doncs la Sireneta, però si et refereixes a una de totes seria Mulan, perquè m'agrada més com és ella, quan vaig veure la pel·lícula era com que em semblava a ella.
55. Jo crec que la Vaiana, perquè és amb la que em considero més semblant.
56. Cap, perquè no m'agraden les princeses, són molt superficials.
57. La Sireneta, perquè estic moltes hores a l'aigua i m'encanta.
58. La Vaiana, perquè m'agrada molt el mar.
59. La Vaiana, perquè m'agrada molt aquest personatge.
60. La Sireneta, perquè és de les meves preferides.
61. La Vaiana.
62. La Sireneta i la Vaiana, perquè m'agrada molt com són.

De totes les pel·lícules Disney que has vist, quins personatges acostumes a recordar més?

64 respostes

Creus que els personatges de Disney s'assemblen a la realitat? Justifica la teva resposta.

1. Sí.
2. Sí, perquè encara hi ha persones que pensen com a les pel·lícules.
3. Sí, perquè hi ha noies que són d'una manera o d'una altra.
4. No, perquè passen moltes coses fantàstiques que només passen a les pel·lícules.
5. No, perquè les pel·lícules són de fantasia.
6. Sí, perquè cada nena té la seva manera de ser.
7. Sí, perquè hi ha noies de tota mena més valentes, més innocents...
8. Sí, perquè hi ha gent que és igual d'innocent que les princeses.
9. No, perquè algunes coses són impossibles.
10. Sí, perquè hi ha moltes nenes que són valentes, rebels, aventurares...
11. Sí, perquè hi ha persones molt confiades i també hi ha gent valenta.
12. Sí, perquè hi ha dones que tenen personalitats com aquestes.
13. Sí, perquè hi ha més gent aventurera com elles.
14. Sí, perquè són molt valentes.
15. No, perquè no existeixen.
16. Sí, però depèn de la princesa.
17. No, perquè són dibuixos.
18. Depèn de quins, perquè hi ha de diferents.
19. Alguns sí i alguns no, perquè alguns personalment es veuen reals, però alguns t'hi has de fixar bé per veure que estan fent una pel·lícula i no són de veritat.

20. No, perquè són màgics.
21. No, perquè no fa fred.
22. Sí, perquè cada pel·lícula representa una cosa diferent.
23. No, perquè no són el mateix
24. No, perquè són dibuixos.
25. Sí, perquè semblen reals.
26. No, perquè les noies no som com algunes d'elles.
27. No, perquè no a totes ens agraden els vestits com a les princeses ni totes som iguals.
28. No, perquè són bastant irreal.
29. No, però si una mica fa temps, quan la dona era la que havia de quedar-se a casa.
30. No, perquè és fantasia.
31. No, perquè hi ha coses surrealistes, però hi ha coses que són bastant veritat, com per exemple que ens tractin com si no poguéssim fer certes coses.
32. No, perquè no existeixen, però a la vegada una mica sí, perquè són personatges amb personalitats de veritat.
33. No, perquè en la realitat els personatges femenins o masculins no són d'aquesta manera, per exemple, jo no sóc una persona que viu per un home, només per la meva mare.
34. Pot ser, segurament hi ha llocs on les dones no tenen importància.
35. No, perquè són dibuixos.
36. No, perquè són actors i en la realitat són persones normals.
37. No, perquè estan fent un paper.
38. No, perquè poca gent és així
39. Més o menys, alguns sí i altres no.
40. No, perquè és ficció.
41. No, perquè aquests personatges no existeixen en la vida real.
42. No, perquè són molt diferents de la realitat.
43. No.
44. No, perquè tot és fantasia.
45. No, perquè no són reals.

46. No, perquè a la vida real la gent no viu aquestes aventures.
47. No, perquè la majoria de pel·lícules són sexistes i individualistes, però hi ha d'altres que no, que se semblen a la realitat, però ho ha estereotips que socialment hem de seguir.
48. No, perquè Disney normalment posa a la nena més bona com la criada i les madrastrès i germanastres es burlen d'ella i l'obliguen a fer coses que no vol.
49. No.
50. No, ningú és així.
51. No, perquè no hi ha tantes princeses al món.
52. No, perquè això és la vida real i l'altre és una fantasia.
53. No sabria explicar-t'ho.
54. Potser, perquè poden ser de moltes formes que se semblin a la realitat o no.
55. No, perquè hi ha moltes dones fortes i independents que no necessiten a un home perquè les salvi. A més a més, cap persona canta tant com aquestes princeses, que es passen la pel·lícula cantant.
56. No, perquè no és real.
57. No, perquè no és com la realitat.
58. Sí, perquè tot el que es veu en aquestes pel·lícules ha passat de veritat.
59. No, perquè viuen en una història que sempre ha d'acabar feliç.
60. No, no són gaire realistes.
61. La Ventafocs és una persona normal.

De totes les pel·lícules Disney que has vist a quin personatge t'agradaria assemblar-te? Per què?

1. A la Rapunzel, perquè és valenta i independent.
2. La Vaiana, perquè m'agrada com és i el caràcter que té.
3. A Vanellope de *Rompe Ralph*, perquè és molt valenta i m'agraden molt els cotxes.
4. L'Elsa de *Frozen*, perquè és molt independent per si mateixa.
5. L'Elsa de *Frozen*, perquè m'agrada la seva personalitat.

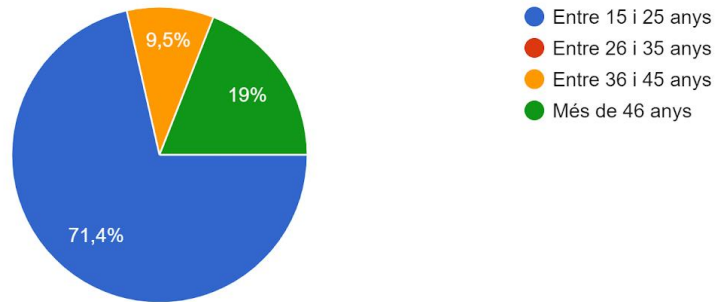
6. A la Merida, perquè m'agradaria llançar fletxes.
7. L'Elsa de *Frozen*, perquè tinc el mateix cabell.
8. A la Campaneta, perquè m'agrada molt la pel·lícula.
9. La Sireneta, perquè és molt independent.
10. La princesa Merida, perquè és molt valenta.
11. A la Merida, perquè és molt aventurera i magnífica.
12. La Vaiana, perquè no té por a res.
13. M'agradaria ser la Vaiana, perquè és valenta.
14. La Merida, perquè és aventurera i no li agrada portar vestit.
15. La Vaiana, perquè és aventurera.
16. La Bella, perquè m'agrada molt la pel·lícula.
17. A la Merida, perquè és molt valenta.
18. Al Mickey Mouse i a la Vaiana, perquè el Mickey des de petita m'ha agradat molt i la Vaiana és aventurera com jo.
19. No ho sé, algun animal segurament.
20. La Vaiana, perquè és aventurera.
21. M'agradaria ser en Woody de *Toy Story*, perquè m'encanta la pel·lícula.
22. La Vaiana, perquè vull ser una aventurera.
23. A l'Ariel de *La Sireneta*, perquè també m'agrada molt.
24. La Vaiana, perquè és molt aventurera.
25. A la Tiana, perquè planta cara a les seves pors.
26. A la Vaiana, perquè és molt aventurera i m'agradaria viatjar com va fer ella.
27. La Merida de *Brave*.
28. A la Sirenita, perquè és lliure i trenca les regles.
29. La Merida, perquè m'agrada la seva personalitat i la seva valentia.
30. La Merida, perquè és molt valenta i ella no necessita ajuda per lluitar.
31. Cap.
32. La Vaiana, perquè aconsegueix el que es proposa i és molt valenta.
33. Cap, perquè no m'agraden.
34. Cap.
35. A la Bella, perquè s'arrisca molt la vida per salvar el seu pare.
36. La Wolverine, el personatge de X-men (no m'agraden les princeses).

37. La Vaiana, perquè vull fer coses i gaudir de la vida.
38. A la Ventafocs, perquè és molt atrevida.
39. M'agradaria ser la Merida.
40. El Togo, perquè a mi m'agradaria viure amb llops.
41. La Rapunzel, perquè des de molt petita és la meva princesa Disney preferida.
42. Al Mandalorian, perquè és molt fort.
43. La Vaiana, perquè és aventurera.
44. La Pocahontas, perquè és independent.
45. La Jasmine, perquè és forta.
46. La Rapunzel.
47. A la Vaiana, perquè és molt aventurera.
48. Cap, perquè no m'agrada molt Disney.
49. De petites era el somni de tothom anar de rosa i vestir com una princesa, però avui dia no vull semblar-me a cap.
50. La Vaiana, perquè m'agrada molt la seva manera de ser i de viure.
51. L'Aladdin, perquè és molt valent.
52. A cap, perquè m'agrada com sóc, per si `hagués d'escollir seria algun personatge masculí.
53. La Vaiana, perquè és molt aventurera.
54. Mulan, perquè ajuda al seu pare i sempre vol el millor per ell, també m'agrada la valentia que mostra durant la pel·lícula.
55. No ho sé, perquè tots els personatges m'agraden, però jo crec que el Mowgli de *El llibre de la selva* és el que més s'assembla a mi.
56. Al noi de *Big Hero 6*, Hiro Hamada, perquè li agrada molt la informàtica com a mi.
57. La Rapunzel, perquè té el cabell molt llarg.
58. Al Mandalorian.
59. A Elastigirl de *Los Increíbles*, perquè és forta i valenta.
60. L'Elsa, perquè és molt independent.
61. Mulan.
62. A la Vaiana, perquè és molt bonica.

Respostes enquestes adults.

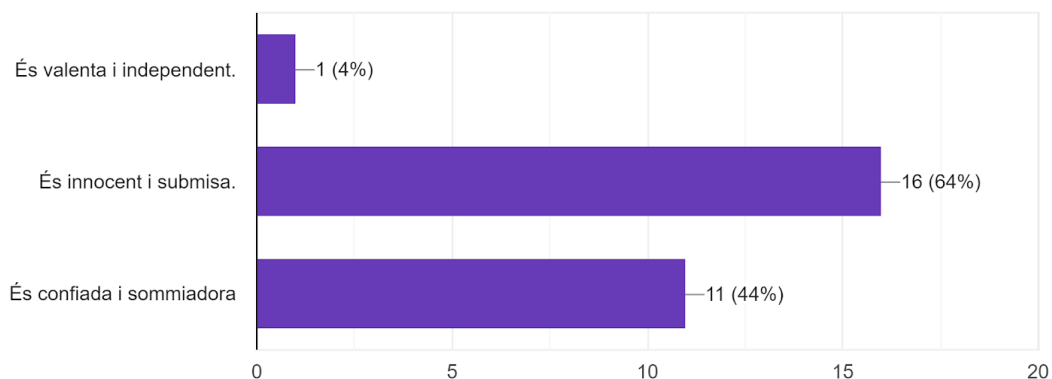
Quina edat tens?

21 respostes

1. Què opines sobre el personatge de la Blancaneus?

25 respostes

Creus que representa el model de dona que a tu t'agradaria ser? Contesta sí o no i per què.

1. No.
2. No, perquè la Blancaneu representa la imatge d'una dona que no és ni independent ni autònoma.
3. No, perquè la Blancaneu depèn d'un home i sempre està als peus dels nans.
4. Sí, perquè és bondadosa i li agrada fer bones accions, però és confiada i això avui dia és perillós.

5. No, perquè a mi m'agradaria ser més independent i amb més caràcter.
6. No, perquè crec que la Blancaneu és una dona sotmesa a l'home i les dones han de poder ser lliures.
7. No, perquè la tenen només per a rentar els plats, netejar, cuinar...
8. Sí, perquè va aconseguir espavilar-se.
9. No, perquè no representa cap aspecte de la dona moderna i independent d'avui dia.
10. No, perquè jo no dependria d'un home per res.
11. No ho sé, perquè ella és valenta, però confia molt i li prenen el pèl ràpid.
12. No, perquè no té massa caràcter.
13. No, ja que a mi m'agradaria ser una dona independent que no es deixi emportar pel que un home o qualsevol altra persona l'obligui a fer. Una persona amb pensaments i idees pròpies.
14. No, perquè és molt dependent dels altres.
15. No.
16. No, perquè viu per fer feliços els homes i no a ella mateixa.
17. No, perquè els rols de la dona avui dia són diferents.
18. No, ja que crec que les dones som molt més que algú que necessiti a qualsevol home per viure.
19. En part sí, perquè és alegre, treballadora i li agrada vetllar pels altres.
20. No, perquè no m'agradaria servir a set nans mentre ells van a treballar, ni esperar que un príncep em salvés.
21. No, perquè no sóc confiada i somiadora.
22. No, jo no confiaria en una bruixa i no esperaria que un príncep em salves.

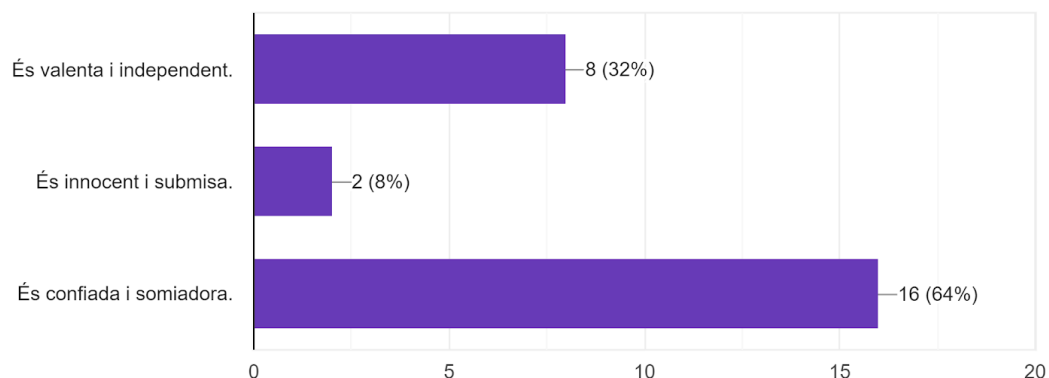
Canviaries alguna cosa d'aquest personatge?

1. Sí.
2. Sí, la seva poca iniciativa i el seu conformisme.
3. Sí, que tingués més independència en ella mateixa.
4. No.
5. Sí, que no fos tan confiada.
6. La innocència.

7. Que no fes cas als desconeguts.
8. Sí, que fos més independent, ja que depèn molt de l'home.
9. Sí, el seu caràcter innocent per un més fort.
10. No, crec que ja està bé.
11. Sí, que fos més madura i valenta.
12. No agafaria la poma de la bruixa
13. Sí, que no fos tan innocent.
14. Sí, la faria més valenta.
15. Sí, voldria que se la interpretés de manera que es veiés que és una dona forta i sense necessitat de dependre de ningú.
16. Sí, que no sigui tan sotmesa a l'home.
17. Sí, no necessita cap príncep blau.
18. Sí, que fos més independent.
19. Sí, la faria més valenta.
20. Sí, canviaria la debilitat que transmet, com si les dones fóssim febles.
21. La seva innocència.
22. No ho sé, no me'n recordo molt bé de la pel·lícula.
23. Que fos més independent.
24. Sí, tot, però llavors canviaria el conte. No representa la dona actual.

4. Què opines sobre el personatge de la Sireneta?

25 respostes

Creus que representa el model de dona que a tu t'agradaria ser? Contesta sí o no i per què.

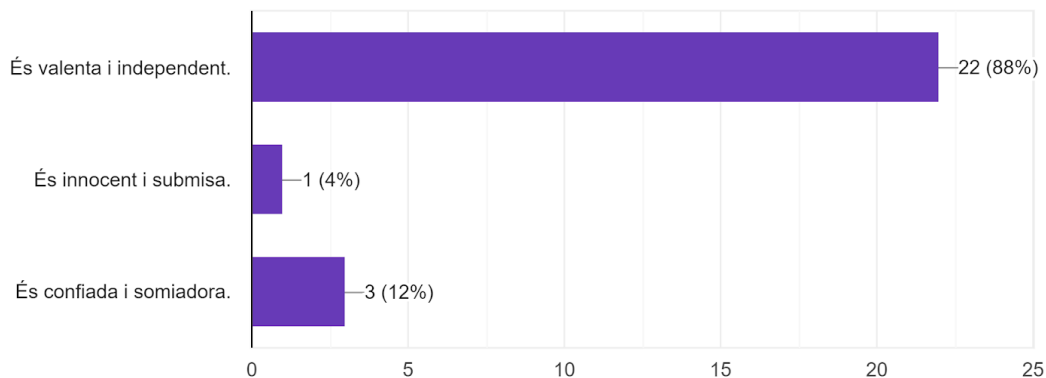
1. No.
2. Sí, perquè és una noia curiosa i observadora.
3. No del tot, ella comença lluitar pel que vol i s'enfronta al seu pare, però encara així, segueix estant sota els peus de l'home.
4. Sí, pren les seves decisions i s'enfronta a les conseqüències.
5. No, perquè depèn de les persones.
6. No, ja que és massa confiada.
7. No, ja que encara que és ella la que salva al príncep Eric, és la que, com de costum, vol canviar per enamorar al príncep i fa esforços sobrenaturals.
8. No, perquè és massa confiada.
9. No exactament, és valenta, però massa somiadora.
10. No, perquè canvia per agradar-li a algú.
11. Sí, em sembla valenta i lluita pel que vol.
12. Sí, es guia pel seu cor.
13. En part sí, ja que encara que el seu pare la forci a no fer algunes coses, ella ho fa igualment per si mateixa, ja que li agrada.
14. No, ja que abandona la seva família per un noi que no coneix.
15. Sí.
16. Sí, perquè persegueix els seus somnis.
17. Sí, perquè segueix els seus somnis.
18. Sí, és molt valent deixar-ho tot per amor.
19. Més que altres princeses, però no del tot.
20. Sí.
21. Sí.
22. No, perquè ho deixa tot pel príncep, és capaç d'abandonar la seva vida anterior per ell i centrar-se només en ell.
23. Sí, perquè és valenta.
24. No conec el conte de la sireneta.

Canviaries alguna cosa d'aquest personatge?

1. No.
2. Sí, el seu conformisme.
3. Sí, que no sigui tan somiadora.
4. Sí.
5. Sí, que no hagués de canviar per una persona i que s'estimi tal com és.
6. Sí, que no es deixés portar tant per les persones.
7. Sí, que vol encaixar en un món que no és el seu per tal d'agradar a un noi.
8. Sí, que no confiés en desconeguts.
9. Sí, que sigui més prudent.
10. Sí, que sigui ella mateixa per agradar-li al príncep.
11. No ho sé.
12. Pot ser el fet que s'esforça massa per canviar i poder estar amb qui ella estima, encara que en el seu cas és comprensible, ja que si no canvies no podria estar amb el príncep.
13. Sí.
14. No.
15. Sí, que no fos tan confiada.
16. No.
17. No ho sé.
18. No.
19. No ho sé, no me'n recordo bé del que passa a la pel·lícula, però potser donar la visió que no és la dona la que sempre ho ha de deixar tot per la parella.
20. No conec el conte de la sireneteta.

7. Què opines sobre el personatge de Vaiana

25 respostes

Creus que representa el model de dona que a tu t'agradaria ser? Contesta sí o no i per què.

1. Sí, perquè és una noia audaç i que sap el que vol.
2. Ella sí que és un model per les dones, ja que es comença a aproximar a la realitat que volem.
3. No.
4. Sí, és més actual.
5. Més o menys
6. Sí, és forta i no necessita a cap home.
7. Sí, perquè la Vaiana és independent i no depèn de ningú.
8. Sí, perquè ella no té interès romàntic, ella se centra en el coneixement interior.
9. Sí, perquè és independent.
10. Sí, és valenta i té un caràcter més fort que altres princeses.
11. No ho sé.
12. No he vist la pel·lícula.
13. Sí, perquè és valenta.
14. Sí, perquè és independent, valenta i no es deixa emportar per res del que li diguin. Fa el que ella vol i representa a la dona forta i sense necessitar cap príncep que la rescati.
15. Sí, més o menys, perquè lluita per salvar la seva família.
16. No la conec.

17. Sí.
18. Sí, es guia pel seu cor i és una persona decidida.
19. Sí, perquè és una princesa lluitadora.
20. Sí, és la que més s'assembla.
21. Sí.
22. Sí.
23. No del tot, però la veig més adient.
24. Sí, perquè és molt valenta i independent.
25. No conec aquest conte.

Canviaries alguna cosa d'aquest personatge?

1. No.
2. No.
3. No, ella es val per si mateixa i no li fa falta ningú.
4. Sempre hi ha coses que es poden canviar per créixer.
5. No, ella és molt autònoma.
6. No, crec que és una de les princeses més semblant a com haurien de ser totes les dones.
7. No he vist la pel·lícula, però sé de què tracta.
8. No he vist la pel·lícula.
9. No crec que sigui necessari.
10. No ho sé.
11. No.
12. No, ja que és independent i a la vegada un bon model a seguir per la seva força.
13. No, ella és perfecta.
14. No ho crec, perquè ens representa prou bé.
15. No conec aquest conte.

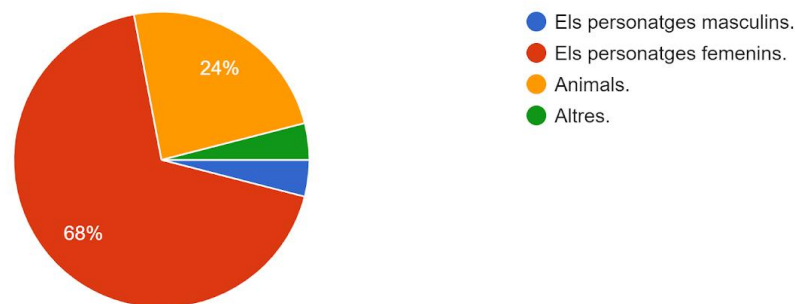
Quin dels personatges anteriors, Blancaneu, la Sirenita i Vaiana, representa millor a la dona actual? Per què?

1. La Vaiana.
2. La Vaiana, perquè representa a una persona capaç de fer tot el que vulgui.
3. La Vaiana, ja que és una noia forta, aconsegueix tot el que es proposa i no té por.
4. No ho sé.
5. La Vaiana, perquè és molt independent i lluitadora.
6. La Vaiana, perquè transmet la valentia i la independència de la dona.
7. La Vaiana, perquè trenca el model de princesa que teníem sobre Disney.
8. La Vaiana.
9. La Vaiana, ja que és una noia amb una personalitat actual.
10. La Vaiana, perquè és més independent i més forta.
11. Cap.
12. La Vaiana, ja que les altres dues són més antigues i la dona es veia d'una altra forma.
13. La Vaiana, ja que actualment les dones estem aconseguint que es trenquin antics estereotips, com el fet que una dona no pugui votar o treballar i que és la que s'ha d'encarregar dels nens i les tasques domèstiques, mentre l'home no fa res. Les dones d'avui dia lluitem contra això i som independents, la majoria no necessitem ni depenem de cap home per fer el que ens agrada. Per desgràcia, encara hi ha països de l'Àsia on dones necessiten el consentiment d'un home per fer allò que, però espero que a poc a poc aconseguim desfer-nos d'aquestes actituds ridícules que ha hagut d'aguantar la dona durant tants segles.
14. La Vaiana, perquè no depèn del típic príncep blau.
15. La Sireneta.
16. Jo crec que les tres representen les situacions de diferents dones avui dia.
17. La Vaiana, perquè és la menys dependent d'un home o d'una altra persona.
18. La Vaiana, ja que està fent un gran reconeixement dels drets de la dona.
19. La Vaiana.
20. La Sireneta, perquè és més independent i lluitadora.

21. La Vaiana, perquè és una dona independent que lluita pel que creu que ha de lluitar, que valora molt el seu entorn familiar i faria el que fos per ells. Tot i això crec que per representar a la dona actual falta més diversitat de raça, religió, gènere, sexualitat, salut, físic, etc.
22. La Sireneta, perquè és independent.
23. Suposo que cap, són ficció de Disney.

11. Quan penses en pel·lícules Disney, quins personatges recordes millor?

25 respostes

Si haguessis d'escollir un personatge Disney que et representes, o què tingués alguna semblança amb tu, quin seria i per què?

1. Megara d'*Hèrcules*, perquè és una dona independent i valenta.
2. Merida de *Brave*, perquè crec que a part de ser una de les millors pel·lícules que ha fet Disney, sobretot pel paper de la noia, és una pel·lícula on es veu la rebel·lia de la dona per no acatar les normes horribles imposades pels seus pares. Ensenya com la dona no és una joguina i no necessita a cap home al seu costat, no som un tros de menjar que es pugui comprar. Això és el que la pel·lícula ensenya en la meua opinió.
3. Rei Lleó.
4. La bèstia, perquè l'aparença no reflecteix la bondat del personatge, però defensa el que ell creu.
5. Merida de *Brave*.
6. El Geperut de Notre Damm, perquè m'agradaria viure en una catedral i no tenir prejudicis.

7. La Vaiana, ja que com he dit, és una dona independent i totes les dones haurien de ser així.
8. De petita m'agradava molt *La bella i la bèstia*, però en general actualment veien el fons que tenen les pel·lícules no m'identifico amb cap. Cal recalcar que m'agraden totes les pel·lícules de Disney. La que també m'agrada molt és *Frozen*, en concret la protagonista (Elsa), ja que trenca l'estereotip de què les dones depenguin dels homes.
9. La Dama de la pel·lícula *La Dama y el Vagabundo*, perquè era molt maca i molt fidel.
10. Pocahontas, perquè és valenta, independent i amb seny per protegir el seu món i els seus.
11. Jassmin (*Aladdin*) o Merida (*Brave*).
12. Mulan, perquè és lluitadora, valenta i independent.
13. Vaiana.
14. La princesa Merida, ja que és representada com una dona forta i independent que no necessita cap home i que fa allò que li agrada, els seus hobbies, encara que no siguin considerats femenins.
15. Mulan, perquè és una noia molt valenta i lluitadora que s'enfronta a les persones masculistes que li diuen que no ho pot fer per ser una noia, i també perquè jo quan vaig començar en arts marcial de petita em feien el mateix, subestimar-me per ser noia.
16. No ho sé.
17. Cap, la meua vida no és una pel·lícula de Disney.
18. Mare Gothel, és una dona que depèn d'ella mateixa només i sap el que vol, tot i ser representada com la dolenta.
19. Pocahontas, perquè és independent i sap el que vol.
20. Vaiana, ja que té un caràcter més fort que les altres, valors, es val per ella mateixa...
21. Pocahontas
22. Mulan, perquè és valenta, lluitadora, mira pels altres i es val per si mateixa.
23. Brave, Jasmine i Esmeralda. Seria una barreja d'aquestes tres perquè lluiten pel que creuen correcte i el que volem per la seva vida personal de

totes les maneres possibles (encara que a vegades cometin errors) sense deixar de banda la seva estima per la família i el seu altruisme.

24. Pocahontas, perquè era molt valenta.

25. No crec que em representi cap personatge de Disney.